E. JASIUNAS 10.1.73
3704 W. 70 PLACE.
CHICAGO, IL 60629 C-58

ALp (LKA) 2897

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVII Kaina 15 c. PENKTADIENIS — FRIDAY, LIEPA — JULY 27, 1973 Nr. 175

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Pabėgėlis iš Lietuvos jau Britanijoj

Telefoninis pranešimas

WASHINGTONAS. — Suomijos ambasados Washingtone d'affaires Niilo Pusa painformavo dr. J. Genį Washingtone, kad pabėgėliui iš Lietuvos Viktorui Schneideriui buvo suteiktos azylio teisės ir kad jam leista išvykti, kur jis nori. Iš Suomijos jis ir išvyko liepos 25. "Saugumo sumetimais kol kas neskelbiama, kur jis dabar yra", — taip pranešė Suomijos atstovas.

Niilo Pusa buvo paklaustas, ar lietuviai gali jam kuo nors padėti. Atsakyta, kad bent šiuo metu jam pagalba nesanti reikalinga.

★

NEW YORK. — New Yorke liepos 25 d. vakare buvo gauta žinia iš BBC agentūros ispanų kalba leidžiamo radijo, kad Viktoras Šneideraitis (ne Šneideris) iš suomių sargybos pabėgo į švedų laivą, einantį į Stockholmą. Liepos 26 d. jau turėjęs būti Stockholme. Apie tai jau žino VLIKas ir tikisi greitai susisiekti su švedų vyriausybės atstovais.

Tuo pačiu metu Chicago Sun-Times tarnyba iš Londono jau pranešė, kad Viktoras Schneideris yra Britanijoj. Apie jį vakar dienos laikraštis duoda ir daugiau žinių: jis 25 metų, inžinierius. Pirmą kartą bandė pabėgti 1970, bet buvo sugautas ir 18 mėnesių iškentėjo priverčiamojo darbo stovykloje. Į Britaniją atvyko liepos 25 naktį. Jo žodžiais, "yra nepaprastas džiaugsmas būti šaly, kur jautiesi laimingas. Žmonės, kurie gyvena šioje šalyje ir, apskritai, toje pasaulio dalyje, jokiu būdu negali suprasti, kas tai yra gyventi visiškoj laisvėj. Čia tu gali daryti, kas tik tau patinka, gi viso to nėra Rusijoj".

Kaip žinome iš ankstesnio pranešimo, iš Lietuvos jis pabėgo mažu laiveliu, ir Baltijos jūroje jį paėmė suomių laivas.

— — —

Mansfieldo giesmė: nusiginkluokime

WASHINGTONAS. — Senatorius Mike Mansfield, daugumos vadas, Senato kariniam pakomitete liudydamas sakė, kad Amerika turi perpus sumažinti užsieny esančią kariuomenę. Už Amerikos ribų dabar yra 606,000 karių, ir jų ten tiek nereikia, nes, esą, sovietai parodę "geros valios" ir vyksta Amerikos-Sov. Rusijos atšilimas. Pirmiausia jis norėtų susigrąžinti karius iš Europos.

Tam pačiam pakomitety kalbėjo ir valstybės pasekretorius Kenneth Rush. Jis sakė priešingai nei Mansfieldas. Jokiu būdu negalima vienašališkai mažinti kariuomenės, jei to paties nedaro sovietai. Kariuomenės buvimas užjūrių bazėse reikalingas ne tik saugumo sumetimais, bet ir kaip argumentas derybose su tais pačiais sovietais ginklų mažinimo ir nusiginklavimo reikalu. "Kaip galima derėtis su stipriu, kai būsime silpni?" Bet Mansfieldas nenusileido ir vėl savo giesmę kartojo: "Nusiginkluokime vienašališkai, o mūsų pavyzdys paveiks ir sovietus". Argumentų tiems savo žodžiams jis, deja, neturėjo.

Kambodijos bombardavimų norėjęs Sihanoukas

WASHINGTONAS. — Valstybės sekr. Rogers sakė, kad 1969 ir 1970 metais Kambodijos bombardavimų norėjęs princas Sihanoukas, tik jis prašęs, kad niekas to nežinotų, kad jis norėjęs. Rogers žodžiai buvo atsakymas Sihanoukkui, kuris dabar tvirtina, kad bombardavimai buvo be jo žinios.

PHNOM PENH. — Komunistiniai daliniai, priartėję prie Kambodijos sostinės, ją apšaudo ir artilerija, ir raketomis. Vakarykščiame apšaudyme buvo 20 užmuštų ir apie 100 sužeistų.

Sovietai jūroje pirmauja

LONDONAS. — "Jane's Fighting Ships" 1973/74 metraštis paduoda statistiką sovietų karo laivų ir sako, kad jie dabar pirmieji. Sovietai turi 111 atominių povandeninių laivų ir 305 dizelinių. Į tą skaičių neįeina dar nebaigti statyti laivai.

Amerika turinti 101 atominį ir tik 24 dizelinius povandeninius laivus. Dar statomi 23 atominiai. Sovietai turi 41 kreiserį, kai Amerika tik 4, plus 9 minosvaidžius.

Peronas Argentiną sutvarkys

BUENOS AIRES. — Amerikiečiai, kurie geriau pažįsta Juan Peroną ir Argentinos bėdas, įsitikinę, kad Peronas, būdamas prezidentu, krašto padėtį galės stabilizuoti. Manoma, kad jam pavyks geriau nei buvusiems kitiems prezidentams sustabdyti teroristų veiklą, kad jo skelbiama teorija "įstatymai ir tvarka" suvaldys jo paties partijos kraštutinę kairę. Jis taip pat norės daugiau svetimo kapitalo krašto supramoninimui, tai bus mažiau rizikos užsienio firmoms plėsti savo įmones.

TOKIJO. — 137 japonai, kurie buvo išlaikyti pagrobtam lėktuve penkias dienas, iš Libijos jau atvyko į Tokijo. Jiems kelionė iš Amsterdamo iki Japonijos truko septynias dienas.

LIURDAS. — Liepos 22-24 dienomis Tarptautinė katalikų vyrų federacija iškilmingai minėjo savo įsisteigimo 25 metų sukaktį. Buvo suvažiavę tūkstančiai federacijos narių, iš įvairių pasaulio kraštų.

MASKVA. — Sovietai į Marsą paleido dar vieną raketą "Mars 5". Planetą turėtų pasiekti po šešių mėnesių. Prieš keturias dienas jie paleido "Mars 4".

WASHINGTONAS. — Vakar dienos Amerikos laikraščiai dėjo dideles nuotraukas, kai Irano šachui priėmime dalyvavęs sen. McGovernas šypsodamasis sveikinasi su prezidentu Nixonu. Tai buvo pirmas juodviejų susitikimas po rinkimų.

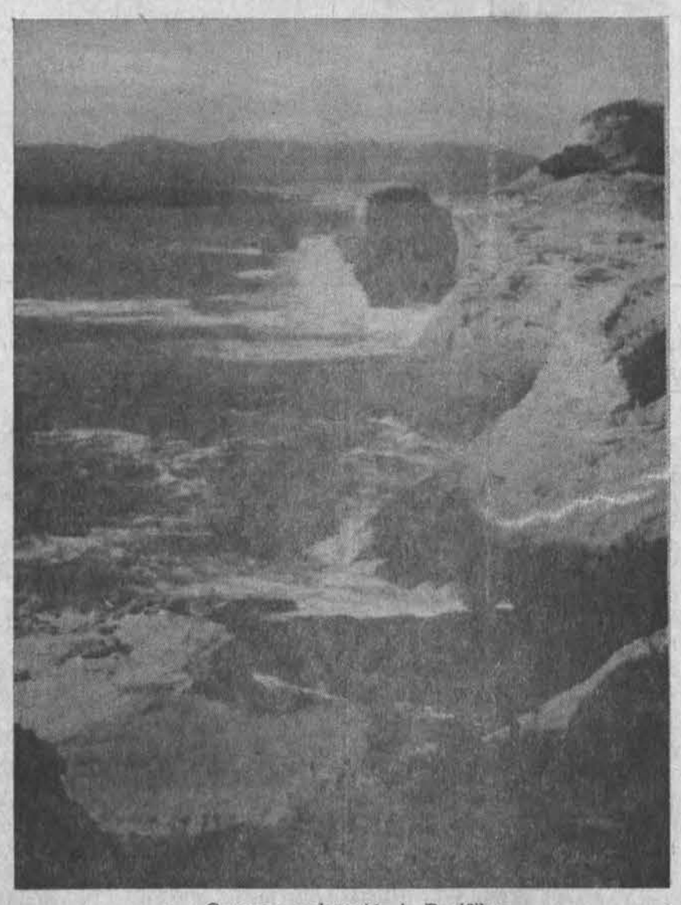

Oregono pakrantės ir Pacifikas

BEDUGNĖ KOMUNISTINIAM PASAULY

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos laikraštis "Neues Deutschland", atsiliepdamas į Maskvos paskatinimą laikas nuo laiko kąnors negero parašyti apie Kiniją, neseniai rašė:

"Pekino vadovų politika, visas Kinijos vadovybės kursas, kupinas didžiavalstybinio šovinizmo ir hegemonijos siekimo, prieštarauja pasaulinio komunistinio judėjimo vienybės ir susitelkimo stiprinimo marksizmo-leninizmo ir proletarinio internacionalizmo pagrindu, vis didėjančio broliškų partijų susivienijimo apie Sov. Sąjungą judėjimui.

Nuo tarptautinio komunistų ir darbininkų partijų atstovų pasitarimo Maskvoje laiko, rašoma straipsnyje, tarptautinis komunistinis ir darbininkų judėjimas išaugo ir sustiprėjo visapusiškai padidino savo įtaką įvykiams pasaulyje. Tuo pat metu Kinijos valdovų ideologija ir praktika yra kliūtis, trukdanti pasauliui žengti į priekį, reiškia visišką ryšių nutraukimą su marksizmu-leninizmu.

Šiandien vis labiau aišku, kad maoizmo politika ir ideologija nukreipta prieš visų socialistinių šalių interesus, prieš visą pasaulinį komunistinį ir nacionalinio išsivadavimo judėjimą. Tai labai kenkia tautų kovai už taiką, demokratiją, nacionalinį išsivadavimą ir socializmą, taip pat pačios kiniečių tautos interesams. Todėl visapusiškai demaskuoti Pekino vadovų ideologiją ir politiką ir aktyviai prieš jas kovoti — buvo ir yra vienas iš principinių marksizmo-leninizmo partijų uždavinių.

Gili faktų analizė rodo, kad pastaruoju laiku Kinijos vadovų užsienio politikos kurse įvyko poslinkis į dešinę. Jis reiškiasi, pirmiausia, tuo, kad Pekinas inirtingai puola suderintą Sovietų Sąjungos ir kitų broliškų socialistinių šalių užsienio politiką".

Taip rašo rytų vokiečių laikraštis apie esamą bedugnę komunistiniam pasauly.

Paminės Pomeranijos krikštą

SZCZECINAS. — Šios vyskupijos tikintieji rengiasi iškilmingai paminėti Pomeranijos krikšto aštuonių šimtų penkiasdešimt metų sukaktį. Pomeraniją 1124 metais pakrikštijo šventas Otonas. Sukakties proga visose vyskupijos bažnyčiose bus pravesta rinkliava, kurios pelnas bus skirtas katedros restauravimo darbams finansuoti.

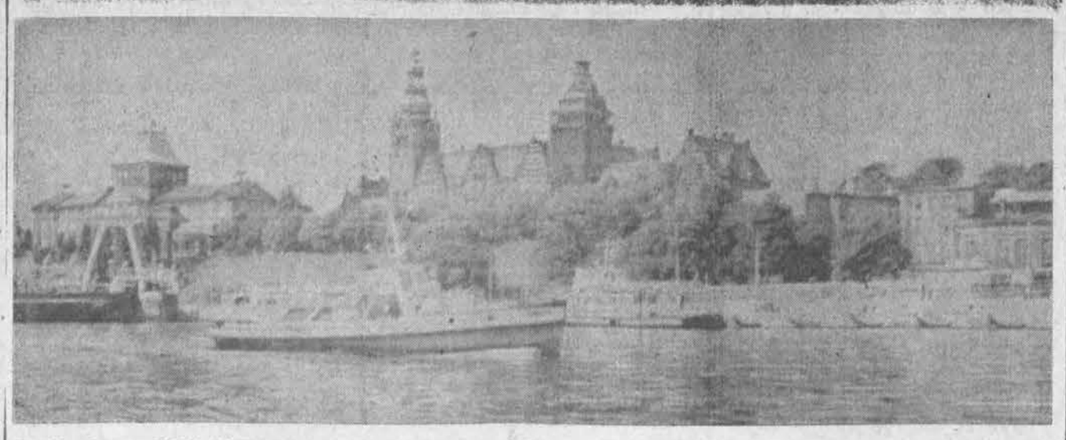

Stettin, buvęs Vokietijos uostas Baltijos jūroje, po II pasaulinio karo priskirtas Lenkijai ir vadinamas Szczecin. Taip jis atrodo šiandien.

Nixonas kreipiasi į teismą

WASHINGTONAS. — Nixoną atstovaudamas advokatas įteikė federaliniam teismui raštą, kad prezidentas prašo atmesti Senato komiteto Watergate bylai tirti reikalavimą parodyti slaptus ir privačius prezidento pasikalbėjimus su savo pagelbininkais. Argumentuose tokių dokumentų neduoti sakoma, kad yra pavojus, jog kraštą pradės tvarkyti kitos jėgos, susilpnės prezidento galia. Advokatas atsakymą įteikė federaliniam teisėjui John Sirica, tam pačiam, kuris jau pernai pradėjo Watergate bylą nagrinėti.

Teismas liepia sulaikyti bombardavimus

NEW YORK. — Kongreso narė Elizabeth Holzman (dem. iš N. Y.) ir trys karo aviacijos lakūnai kreipėsi į Federalinį teismą, kad būtų sulaikytas Kambodijos bombardavimas. Federalinis teisėjas Orrin Judd Brooklyne paskelbė savo samprotavimus: "Nėra kongresinio autorizavimo tęsti karą Kambodijoje arba ją bombarduoti". Vadinas, teismas pasisakė už sulaikymą visų karinių veiksmų. Iki šios dienos penktadienio Pentagonas turi teisę apeliuoti. Tie, kurie kreipėsi į teismą, įrodinėjo, kad bombardavimas yra nekonstitucinis, o Nixonas yra pasisavinęs Kongreso teisę skelbti karą.

Pentagonas aukštesnei teismo instancijai apeliaciją vakar jau įteikė.

Connally pasitraukia

WASHINGTONAS. — Prez. Nixonas su apgailestavimu pranešė, kad jo patarėju trumpą laiką buvęs John Connally pasitraukia ir keliaus aplink pasaulį. Po to vėl Texase užsiims privačia advokato praktika. Baltuosiuose rūmuose Connally dirbo nemokamai, skirdamas tik dalį dienos.

Yra kas ragina, kad Connally savo valstijoje vėl kandidatuotų į gubernatorius dabar jau kaip respublikonas, ir, nėra abejonės, laimėtų. Būdamas gubernatorium, lengviau pasiektų nominacijos į prezidentus 1976.

WASHINGTONAS. — Sostinėje yra žinių, kad neseniai paskirtas Baltųjų rūmų patarėjas Melvin Laird, buvęs pirmoj Nixono kadencijoj gynimo sekretorium, iš savo pareigų pasitrauks. Jis užėmė vietą, kurią pirmiau turėjo John Ehrlichman.

BREŽNEVAS IŠ AMERIKOS NIEKO GERO NEPEŠĖ

MASKVA. — Victor Zorza, Chicago Sun-Times kolumnistas, rašo, kad praėjusią savaitę buvo sušaukta Sovietų Sąjungos Aukščiausioji taryba, ir tai yra įrodymu, jog politbiure vyksta kova, tik apie ją mažai žinome, viskas laikoma paslapty.

Susirinkusi taryba nepagailėjo pagyrimų ir liaupsinimų už "asmeninį įnašą į sėkmingą" sovietų užsienio politiką. Tie pagarbinimai, atrodo, buvo atsakymu į kai kurių Kremliaus žmonių kritiką, kad Brežnevas, lankydamasis Amerikoje, nieko gero nelaimėjo.

Kad Kremlius nusivylė jo kelione ir rezultatais, matyti ir iš jų pačių spaudos. Laikraščiai jau nustojo rašyti apie naudą, kuri turėtų sekti po šio vizito. Labai aišku, kad Brežnevui nepavyko iš Nixono išgauti pažadų išplėsti prekybą ar gauti kapitalo. Iš spaudos pasisakymų aiškėja, kad sovietai norėtų gauti, ko jiems reikia iš Amerikos, o patys duotų dujų ir naftos. To jie siekia ir iš Japonijos ir čia tikisi lengviau gauti. Amerika, pasirodo, stato sąlygą, kad jei ką parduoda, pvz. įmonių įrengimus, nori, kad ir patys galėtų dalyvauti tų įmonių administravime, gi to sovietai kaip tik labiausiai bijo.

Tais klausimais vyksta nuolatinės diskusijos politbiure ir, kaip Zorza sako, pats konservatyviausias, ortodoksas Michail Suslov, puola Brežnevą, kad jis ir taip jau perdaug padarė nuolaidų Washingtonui.

Kremliaus nesutarimų objektu nėra vien tik prekyba ir užsienio kapitalo investavimas, bet ir kiti politiniai reikalai, kurie kartais ima ir iškyla į paviršių, kaip pvz. Chruščiovo nuvertimas arba dviejų narių šiais metais išmetimas iš politbiuro.

Austrijos jaunimo telegrama Kosyginui

LINZAS. — Austrijos katalikų jaunimo grupė, priklausanti "Amnesty International" tarptautiniam sąjūdžiui, pasiuntė telegramą Sovietų Sąjungos ministeriui pirmininkui Kosyginui su vienu reikalavimu, kad tikintiesiems Sovietų Sąjungoje būtų suteikta sąžinės laisvė, kurią kiekvienam piliečiui užtikrina krašto konstitucija. Austrų katalikų jaunimas taip pat prašo, kad būtų išlaisvinti tikintieji, kurie dėl savo religinių įsitikinimų yra nubausti, laikomi kalėjimuose arba psichiatrinėse ligoninėse.

Antroji pamaina Erdvių laboratorijai. Iš k. į d.: Alan Bean, Owen Garriot ir Jack Lousma. Astronautai pakils rytoj, liepos 28, 6.10 val. ryto Chicagos laiku.

Popiežius išvyko į Castelgandolfo

VATIKANAS. — Paulius VI iš Vatikano išvyko į savo vasaros rezidenciją Castelgandolfe. Vasaros metu čia tęs savo įprastą darbą ir kiekvieną sekmadienį iš rūmų balkono, kartu su tikinčiaisiais, sukalbės "Viešpaties Angelas" ir tars trumpą žodį.

Čia Paulius VI jau priėmė didelę Amerikos teisininkų grupę, 250 juristų, priklausančių "American Justinian Society of Jurists" draugijai, dabar posėdžiaujančiai Romoje.

Japonijos premjeras temperamentingas

TOKIJO. — Japonai rūpinasi, kad jų premjeras Kakuei Tanaka, geras vyras, bet perdaug temperamentingas ir nelabai tinka diskutuoti sunkiais klausimais su vakariečiais. Tanaka netrukus bus Washingtone, kalbėsis su Nixonu daugiausia ūkiniais klausimais. Tie klausimai aštrūs, ir bijoma, kad jis gali pergreit užsikarščiuoti ir reikalus tik pabloginti.

Atleido nedrausmingą generolą

PARYŽIUS. — Antrosios prancūzų bombos bandymai gali įvykti kiekvienu momentu, priklauso nuo oro sąlygų. Bomba turėtų būti vandenilio, 1 megatono stiprumo.

Prancūzijos ministerių kabinetas savo posėdy nutarė paleisti į atsargą gen. de Bollardiere, kuris su kitais dalyvauja protesto demonstracijoje ir plaukioja bandymų vietoje. Generolas yra vadovavęs Svetimšalių legionierių parašiutininkams, dalyvavęs Indokinijos ir Alžirijos karuose.

KALENDORIUS

Liepos 27: šv. Rudolfas, šv. Natalija, Žintautas, Živilė.

Liepos 28: šv. Viktoras I, šv. Ada, Agaras, Ulelė.

Saulė teka 5:38, leidžias 8:17.

ORAS

Dalinai saulėta, kiek vėsiau, galimas lietus su perkūnija, apie 80 laipsnių.

Sporto Apžvalga

Redaguoja J. SOLIŪNAS

2033 N. Mohawk Ave., Chicago, IL 60614

VISI TALKON!

J. SOLIŪNAS

Pasirengimas išvykon į Europą artėja prie kulminacinio taško. Beliko mažiau mėnuo laiko ligi tos dienos, kada lėktuvas su mūsų rinktinėmis pakils Europon. Tai bus istorinė diena ne tik mūsų sporto, bet ir visos išeivijos gyvenime.

Tačiau prieš akis — dar daug darbo, dar daug rūpesčių ir nemiegotų naktų. Šiandien visi išvykos talkininkai neriasi iš kailio, besistengdami įvykdyti visus uždavinius. Reikia tik stebėtis daugelio talkininkų nuoširdumu, ištverme ir pasiaukojimu.

Ryžtingai dirba visa sporto vadovybė, pašėlusiai visur skuba įvairūs komitetai, berinkdami aukas, beruošdami gegužinę ir atsisveikinimo vakarienę.

Puiku. Malonu matyti, kaip darbščiai triūsia įvairūs visuomeninkai. Jiems sportininkai, dar darbui nesibaigus, jau yra nepaprastai dėkingi. Nėra abejonės, kad visa visuomenė sportininkų tikslą remia. Tai įrodo ne tik talka, bet ir gausios aukos. Atrodo, kad savo darbu ir pasiruošimu ši išvyka ne tik prilygs, bet ir pralenks anksčiau buvusias. Juk P. Amerikon ir Australijon mes išsiuntėme tik po vieną vyrų krepšinio rinktinę, o šiandien Europon ruošiasi jau dvi.

Žinia, mums labai malonu, kad mūsų sportinė šeima yra tiek pajėgi, jog gali jau net dvi rinktines siųsti. Tačiau tas sportinės šeimos pajėgumas, tam tikra prasme, yra fiktyvus. Visi gerai žinome, kad sporto sąjunga jokių slaptų fondų neturi. Visi numanome, jog vienintelis jos pajamų šaltinis yra visuomenės aukos. Užtat faktinai sporto sąjungos pajėgumas yra ne kas kita, o tik mūsų visos visuomenės pajėgumo veidrodis. Vadinasi, sporto sąjunga talkina visuomenei atlikti sportinius įsipareigojimus. Sporto vadovybė yra ne kas kita, kaip tik dalies lietuvių visuomenės kepurė. Taigi — išvyka yra visų lietuvių reikalas.

Ligšiol lietuvių visuomenė nesibaidė net ir monumentalių darbų vykdymo. Buvo suruoštos dainų ir šokių šventės, pastatytos operos, pravestas jaunimo kongresas. Tai labai gražu.

Bus dar gražiau, jei pati visuomenė skirs nemažiau dėmesio, darbo ir lėšų ir mūsų sportininkų išvykai paremti. Juk sportuojantis jaunimas nėra niekuo blogesnis už kalbantį, šokantį ar dainuojantį jaunimą. Juk sportinės išvykos ne mažiau, o gal net ir daugiau prisidėjo prie Lietuvos garsinimo, negu jaunimo kongresas, ar kokia kita šventė.

Spaudoje skaitėme, kad Pasaulio Lietuvių bendruomenė padarė 40,000 dolerių pelno iš paskutiniojo jaunimo kongreso. Puiku. Džiaugiamės, kad PLB rado žmonių, kurie sugebėjo taip puikiai patuštinti lietuviškas pinigines. Nėra abejonės, kad žmonės kongresui aukojo, norėdami paremti jaunimą.

Mūsų abi rinktinės — geriausio jaunimo dalis. Tai mūsų pasididžiavimas ir viltis ateičiai.

Visuomenė parėmė jaunimo dalį, kuri kalbėjo. Dabar laikas paremti nekalbančius, bet konkretų darbą dirbančius jaunuolius. Jaunimo kongresas prižiedė rezoliucijų ir mūsų spaudą užgožė gražiausiais pažadais ir projektais. Bet ligšiol viskas ir tebėra tik popieryje, šnektos ir pažadai dar niekur nebuvo konkretizuoti.

Mūsų sportuojantis jaunimas jau garsino Lietuvos vardą Pietų Amerikoje ir Australijoje. Dabar tą patį ambasadorystės darbą atliks Europoje. Tai labai, labai konkretus darbas. Argi PLB nepaskirs nors ketvirtadalio surinktų aukų konkrečiam jaunimo darbui įvykdyti. Atvirai sakau PLB-nei: konkretizuokite savo paramą jaunimui, atiduokite bent dalį aukų, kurios buvo surinktos jaunimui paremti.

Šiuo metu išvykos talkininkai užsimušdami renka aukas.

Antanas Būga, sporto Išvykos Europon komiteto iždininkas. Jis kaupia pinigus, kurie yra gaunami išvykai paremti. Nuotr. Z. Degučio

Priima ir mažas ir didelės sumas. Vis dėlto talkininkams reikia paramos. Visų mūsų pagalbos. Čia didžiausią paramą gali suteikti ne tik plačioji visuomenė, bet ypatingai tos visuomenės vadai ir vadovybė. Tad visi talkon sportininkams.

KAS VAŽIUOJA?

Europon vyksta dvi rinktinės. Visuomenės aukomis yra apmokama išlaidos taip: 12 krepšininkų (du apsimoka patys), žaidžiančiam treneriui (Pr. Čekauskas), treneriui (J. Valaičiui), menedžeriui (Vyt. Grybauskui) ir išvykos vadovui (J. Bariui); **tinklinio rinktinė** — 12 tinklininkių, vadovui (Z. Žiupsniui) ir rinktinės treneriui (R. Babickui).

Malonu ir šypsotis. Mūsų sportinės išvykos didieji rėmėjai (iš kairės): Ant. Rudis, įteikęs 1000 dol. ir Jonas Talandis (500 dol.) spaudžia sporto sąjungos pirm. J. Bariui ranką. Nuotr. Z. Degučio

PAVYKĘS LAUKO TENISO TURNYRAS

Nežiūrint didoko lietaus iš vakaro ir gąsdinančio dangaus iš ryto, puikus būrys lauko teniso entuziastų dar susirinko į Quigley aukšt. mok. teniso aikštes. Jų visų vienintelė viltis, kad tik daugiau nebelytų — išsipildė. Ir taip Vid. Vak. apygardos lauko teniso pirmenybės įvyko ir labai vykusiai naujo apygardos teniso vadovo K. Mikonio su G. Žumbakienės pagalba buvo pravestos.

Varžybos buvo punktualiai pradėtos vyrų B klasės varžybomis. Reikia džiaugtis, kad B klasėje dalyvių skaičius nuolat auga ir jų žaidimo lygis stebėtinai kyla. Net 16 žaidėjų tuoj už pildė visas aikštes ir davė neblogų kovų. Pirmoje pusėje pusfinalius pasiekia dr. Ragas ir Kasperaitis, kurių ilga ir permainingą trijų setų kova baigiasi pastarojo pergale 4-6, 7-6, 6-3. Kitoje pusiaubaigmėje susitinka Kolis ir Šilgalis, ir pirmasis užtikrintai laimi 6-2, 6-4. Dviejų valandų baigmė davė gerų momentų ir sunkią pergalę Koliui 7-6, 3-6, 7-5.

Nauja moterų meisterė

Moterų grupėje dėl atostogų ir gal kitų priežasčių dalyvių buvo mažiau, negu tikėtasi. Bet už tai detroitiečiai atsivežė jauną lietuvaitę ponią Owens, kuri mūsų gražuolėms, kai kurioms net per gerai apie save galvojančioms, parodė, kad teniso sviedinuką galima ir vyriškiau mušti. Ji nesunkiai susitvarko su Audra Gelažiūte 6-2, 6-3, kiek daugiau dirba prieš kovingą Žumbakienę 6-3, 6-4 ir baigmėje susitinka su Žemaitiene. Ši gi, diskvalifikavus už pavėlavimą Obrikaitę, į baigmę patenka po vienerių lengvų rungtynių prieš Mikonienę 6-1, 6-1. Baigmės pirmasis setas davė gana gerų momentų, kol Owens apsiprato su Žemaitienės savotišku stiliumi. Antrajame sete Owens aštrūs smūgiai lengvai pasiekia tikslą, ir ji laimi titulą 7-6, 6-0.

Mišriame dvejete šešios poros geresnio žaidimo neparodė, nebent keletą gražesnių momentų baigmėje. Pirmoje pusėje į baigmę ateina Oliver - Obrikaitė įveikę Kasperaitį - Gelažiūtę 6-2, 6-3, o kitoje Grybauskas - Žumbakienė prieš Žemaitį ir Žemaitienę 7-5, 6-4. Trijų setų baigminė kova pagaliau baigėsi Grybausko - Žumbakienės pergale 6-7, 6-4, 6-2.

Vyrų dvejete net 13 porų ir keletas gerų rungtynių. Puikiai pasirodo jaunieji Krumplys ir Shea ir tik pusfinalyje pralaimi Koliams (tėvui ir sūnui) 6-2, 6-3. Kitoje pusėje puiki kova tarp Peciliūno - Juodikio ir Kvanto - Markulio baigiasi pirmųjų pergale 6-4, 2-6, 7-5. Tačiau pusiaubaigmėje po gana įdomių trijų setų jie pralaimi Mikoniui - Grybauskui 5-7, 6-4, 6-4. Baigminis žaidimas įvyks vėliau savaitės bėgyje.

Vyrų A klasėje nieko naujo

Nepaisant, kad bendras šios klasės lygis žymiai gerėja, ir visą eilę rungtynių buvo malonumas stebėti "senų diedų" Peciliūno ir Grybausko (pakaitomis) dominavimas tebesitęsia (ir net pradeda nusibosti).

Pirmoje pusėje Oliver, lengvai susitvarkęs su Laucevičiumi, susitinka Šidabrą ir po ypatingai puikios ir geros klasės kovos pateikia nemažą staigmeną, laimėdamas 6-3, 7-5. Pusiaubaigmėje tačiau jam kelią pastoja Mikonis, nesunkiai įveikęs detroitiškį Šeputą 6-2, 6-4. Čia vėl graži kova, kurią po trijų setų ištempia Mikonis 3-6, 6-4, 6-4. Kitoje pusėje į baigmę patenka Grybauskas, lengvai įveikęs Bačinską 6-1, 6-1 ir Kvantą 6-2, 6-2.

Baigmė vėl duoda neblogą ir gana įdomią kovą. Pirmasis setas priklauso Grybauskui, kuris per daug užtikrintas tiek prie tinklo, tiek gale aikštės. Antrajame vaizdas visiškai pasikeičia, kai Mikonis pradeda aštriau pulti ir ypač, kai savo aštrų servavimą palydi gražiais smūgiais prie tinklo. Trečiajame sete žaidimas išsilygina ir Grybausko pastovesnis žaidimas jam užtikrina pergalę 6-1, 6-7, 6-4.

Jauniams varžybos numatomos rugpiūčio mėnesį. O sekantį savaitgalį įvykstančiose pabaltiečių pirmenybėse žada dalyvauti būrys iš Chicagos. Jos įvyks Clevelande ir jų rengėjai šiemet yra latviai. **K.**

LAUKO TENISAS CLEVELANDE

Šį savaitgalį, liepos 28-29 d., Clevelande vyks 1973 m. Š. A. Pabaltiečių lauko teniso pirmenybės Cuyahoga Community College Ave. Pradžia šeštadienį nuo 9:30 val. Užsiregistruoti galima vietoje. Vyks vyrų, moterų ir prieauglio bei veteranų (virš 44 m). varžybos. *B.*

PABALTIEČIŲ PLAUKYMAS

1973 m. Š. Amerikos Pabaltiečių Plaukymo pirmenybės vyks rugpiūčio 5 d. (sekmadienį) Monmouth College, West Long Branch, New Jersey. Varžybos vyks vyrų, moterų ir visose pieauglio klasėse.

Atsiradus pakankamam dalyvių skaičiui bus išvestos ir Š. A. lietuvių pirmenybės.

Varžybų pradžia 9:30 val. ryto.

Jau yra užsiregistravę lietuvių plaukikų iš Washingtono, Clevelando ir Detroito. *B.*

FUTBOLO RUNGTYNĖS

Lituanicos futbolo klubo pirmoji komanda žaidžia Illinois valstijos taurės rungtynes prieš CDT komandą sekmadienį, liepos 29 d., 5 v. p. p. Marquette Parko aikštėje.

ULTRAGARSINIS APARATAS

Australijos klinikose sėkmingai bandomas naujas ultragarsinis aparatas, kuris turės pakeisti rentgeno aparatus.

Mat, naujasis aparatas nepavojingas radioaktyvumo požiūriu. Jis turi kai kurių galimybių, kurių neturi įprasti rentgeno aparatai. Pvz., juo galima bus nustatyti trombus po venų operacijų, arba tikslią vietą, kur yra neščios moters vaisius. **jm**

ŠACHMATŲ ŽINIOS

— *Tarptautinis turnyras* šiuo metu vyksta Brazilijoje. Jame dalyvauja 18 atrinktųjų, kurių tarpe JAV didmeistris S. Reshevsky. Pagal turimą reitingą šio turnyro dalyviai rikiuojasi šitaip: Polugajevskij 2645, Portisch 2640, Smyslov 2620, Hort 2600, Keres 2600, Savon 2595, Geler 2590, Panno 2570, Meckiing 1570, Reshevsky 2565, Ljubojevič 2550, Gheorghiu 2520, Ivkov 2520, Hug 2475, Kagan 2425, Biyiasas 2390, vieton mirusio liepos 4 d. sovietų didmeistrio L. Šteino kitas sovietų dalyvis (greičiausiai Bronšteinas).

— *Europos komandines* laimėjo sovietų komanda, surinkusi 40½ tš. iš 56 galimų. 2. Jugoslavija 34, 3. Vengrija 33 tš. Toliau Lenkija 25, Vak. Vokietija 24, Anglija 24, Rumunija 23 ir nešveicarija 20½ tš. Jugoslavija visą laiką sekė po Vengrijos, bet šveicarams nelauktai laimėjus prieš Vengriją, jugoslavai įkopė į antrą vietą.

— *Vilniuje* buvo įvykdytos visasąjunginės jaunimo pirmenybės. Kiekvienoje komandoje žaidė po keturis jaunuolius (iki 18 m.) Lietuvos rinktinė pateko į stiprų pusfinalį, kuriame drauge rungėsi visos Pabaltijo komandos. Užbaiga tokia: 1. Leningradas, 2. Kirgizija, 3. Latvija, 4. Lietuva, 5. Estija, 6. Baltgudija. Latviai įveikė lietuvių rinktinę 5½ — 2½.

— *Visasąjunginėse mokyklų* varžybose Plungės mokykla nr. 1 prisirito iki baigminių, kurias baigė šešta, latvių mokykla — devinta, Maskvos — dvylikta ir Estijos — septyniolikta.

— *JAV atviros* šachmatų pirmenybės įvyks Chicagoje nuo rugpiūčio 15 iki 24. Gražu būtų, jei jose dalyvautų gausus lietuvių šachmatininkų būrys.

Kazys Merkis

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleista

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina $5.00

(Illinois gyventojai prašomi pridėti $0.50 centų mokesčiams ir persiuntimui, kitur gyvenantieji pridėkit $0.25 centus)

Naujasis Testamentas yra praktiško formato; įrištas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7257

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.

SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyriumi.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-3500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: $20.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $18.00, Canada $20.00, Foreign Countries — $21.00

Prenumerata	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn.
Cook apskr., Ill	$20.00	$11.00	$6.50	$3.00
Kitur JAV	18.00	10.00	5.50	2.50
Kanadoje	20.00	11.00	6.50	3.00
Užsienyje	21.00	12.00	7.00	3.00
Savaitinis	11.00	6.00	—	—

• Redakcija straipsnius ta so savo nuožiūra. Nesumanomų straipsnių nesaugo, jų grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą
2858 West 63rd Street

DR. K. G. BALUKAS
DR. FANG C. LU
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Ill.—599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą jei neatsiliepia, skambinti 374-8012.

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dienr "Drauge"

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet, antrad., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne atsiliepia, skambinti: MI 3-0001

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rezid. — PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Visi telefonai 652-1881
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7 Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12—2 val. p. p. ir trečiad. uždaryta.

DR. NINA KRAUCEL KRIAUČELIŪNAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave.
Tel. WA 5-2670, neatsiliepus skambinti 471-0225. Valandos pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 2 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. — 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 3 val. popiet iki 7 v. vak. Šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
5159 South Damen Ave.
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadieniais uždaryta.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet ir ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rezid. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p.p. ir nuo 7 iki 8 v. vak., antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p.p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
TEL. — 925-8296
Valandos: 2—8 v. v., penkt. 10—12 ryto ir 2—8 val. vak. Šeštad. 1 iki 4 val. vak. Treč. ir sekmad. uždaryta.
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v., šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-4 ir 6-8. Treč. ir šeštad. uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: pirm., antrad., ketv. 6—8 val. vak., penktad. ir šeštad. 2—4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1—6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4550
Val.: pirm., antr., ketv. 2—5 ir 6—8, penktad. 2—5. Šešt. pagal susitarimą.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems paskaityti.

Paguoda ir žodžiai

PAVERGTUOSIUS PRISIMENANT

Pradedant prezidento viešu pareiškimu, baigiant kai kurių gubernatorių ir miestų merų proklamacijomis, šiemet taip pat buvo prisimintos pavergtosios tautos jų paguodai skirta savaitė. Vienur buvo didesnės, kitur mažesnės viešos demonstracijos, primenančios laisviesiems komunizmo padarytas ir daromas skriaudas milijonams žmonių. Tuo pačiu metu buvo priminta laisvės vertė ir tiems, kurie laisvę džiaugiasi ar kartais ją net nepakankamai vertina. Ogi laisvė yra tiek tautų, tiek paskirų žmonių kūrybinės iniciatyvos pagrindas. Laisvės vertės iškėlimas yra kartu kova už laisvę ir ten, kur ji yra sutrypta ir kur žmogus paniekintas.

Pavergtųjų tautų savaitės proga daugelis amerikiečių — net didžiųjų dienraščių — įsidėjo žinių apie pavergtas tautas, paminėdami specialiai ir Lietuvos pavergimą, lietuvių trėmimus į Sibirą, religijos persekiojimą okupuotuose kraštuose. Buvo kai kur net puikių vedamųjų straipsnių, pasisakančių už pavergtųjų teisėtus reikalavimus ir pagrįstą kovą už savo tautų laisvę. Buvo pasisakoma prieš komunizmo nešamą priespaudą ir naujos vergijos įvedimą. Atkreiptinas dėmesys į "New York Times" ar Chicagos "Sun-Times" dienraščius, kurie, prasilenkdami su nauja politine kryptimi, teisingai įvertino komnnizmo ir jo kuriamos imperijos siekimus.

Kad pavergtųjų tautų savaitė, pradėta 1958 m. prez. D. Eisenhowerio, dar iki šiol tebesęsiama, tai yra pavergtųjų tautų atstovų, gyvenančių šiame krašte, ir jų draugų, ginančių nepadalinamą laisvę, pastangų išdava. Tuo reikia džiaugtis, nes tai prisideda prie kovos už laisvę. Sumažėjus entuziazmui šiai savaitei švęsti, nereikia nuliūsti, nes ir istorija rodo, kad didžiosios vertybės įgyvendinamos ir apginamos tik nepalaužiamomis pastangomis ir net didvyriškomis aukomis. Tarp tokių vertybių kaip tik yra laisvė ir dvasiniai įsitikinimai.

*

Partijų ir politikos nepastovumą nesunku pastebėti praeityje, nesunku matyti naujus jos ėjimus ir dabartyje. Nemanome, kad Amerika atsižada savo nusistatymo prieš komunizmą ir jo aiškius kėslus užvaldyti pasaulį. Tačiau matome, kad tikrovėje tiek Amerika, tiek Europos, tiek net Azijos didžiosios valstybės, siekdamos taikos ir ramybės, ieško su komunizmu naujų sugyvenimo būdų, nepaisydamos, kad toks sugyvenimas gali daugiau nelaimių atnešti laisve ir ramybe besinaudojančioms valstybėms, negu apgaule ir imperialistine politika besiveržiančiam į naujus kraštus komunizmui.

Tą politikos nepastovumą ir naują kryptį net pavergtųjų tautų atžvilgiu jau konkrečiai regime ir savo aplinkoje. Amerikos konsulatas Leningrade aptarnaus ne tik dalį sovietinės Rusijos, bet apims ir Lietuvą bei Estiją (NYT, 1973.7.7). Kultūrinio bendradarbiavimo ir politinio sambūvio vardu San Francisco simponinio orkestro koncertai Vilniuje buvo sujungti su skaudžiausiais Lietuvos įvykiais — birželio 13, 14, 15 ir 16 dienomis (NYT, 1973.6.10). Net Amerikos užsienio politikos kūrėjas H. Kissingeris, kalbėdamas pavergtų tautų savaitės proga, pareiškė: "Žinoma, mes palaikome tautų teises bet kur, įimant ir rytų Europą, pačioms apspręsti savo likimą. Bet aplinkybės yra pasikeitusios nuo to laiko, kada ši (Pavergtų tautų savaitė) buvo pirmą kartą paskelbta..." Ir jis teisina savo vyriausybę, kad ne jos politika pasikeitė, bet pasikeitė bendroji situacija, susidariusi nuo karo pabaigos. Dėlto "Worcester Telegram" (1973.7.16) redakciniu straipsniu prideda: "Taigi "pasikeitusios aplinkybės" tą atminimą (pavergtųjų tautų) padarė geriausiu atveju humoru, blogiausiu — pasityčiojimu", nes atrodo, kad "Rytų-Vakarų santarvė tas tautas komunizmui nori palikti visam laikui" (t. p.).

Politinius pasikeitimus pavergtųjų atstovams reikės iš naujo permąstyti ir veiklai skirtingose sąlygose susirasti naujas priemones. Ir tai yra labai artimos ateities uždavinys.

*

Komunizmo pavergtų tautų amerikiečių laikraščiai priskaičiuoja dvidešimt devynias. Vienos jų jau taip išsklaidytos Sovietų Rusijos plotuose, kad mažai tegali viešumoje pasireikšti. Kitos, gausesnės savo skaičiumi ir giliau šaknis suleidusios istorijoje, stipriai reiškiasi pavergtuose kraštuose ir per savo tautų atstovus laisvajame pasaulyje. Tačiau ši vergija nėra dar užbaigta. Jos ribos visomis priemonėmis plečiamos. Kas gali pasakyti, kuri tauta padidins pavergtųjų skaičių — Vietnamas, Laosas, Kambodija, o gal net vakarų Europos laisve besidžiaugiančios tautos. Ši grėsmė kybo ne tik virš galvų tų tautų, dėl kurių komunizmas veda kovą, vakarams tos kovos atsisakant, bet ir virš tų, kurios šiuo metu tik iš vidaus griauna tautos pasitikėjimą savimi arba pasiduoda apatiškam abejingumui.

Laisviesiems, ypač didžiosioms valstybėms, dėl aplinkybių pasikeitimo pamažu marinti pavergtųjų prisiminimą ir apleisti prievartaujamas tautas reiškia pačių savęs, žmonijos laisvės ir pavergtųjų išdavimą. Dėl laisvės žmonija kovojo ilgus amžius, laimėdama ir pralaimėdama. Laisvė yra nedaloma žmogiška vertybė, nes, kol pasauly yra vergijos pančius nešančių, nė laisvieji negali būti ramūs ir atsisakyti atsakomybės.

Pavergtųjų tautų atstovų laisvuose kraštuose gyvena milijonai. Jų keli milijonai gyvena vien tik šiame krašte. Jie negali pakeisti valstybės politikos, kuri pirmiausia ieško savo naudos, bet sujungtomis jėgomis ir nuolatiniu klebenimu vyriausybės ir tautos atstovų durų jie turi sudarytі naują viešąją nuomonę net ir prieš sandėrių su komunistais politiką.

Lietuvių institucijų pastangų nereikia nė kiek siaurinti, o kaip tik jas jungti ir savais būdais kiekvienai jų siekti didesnės įtakos šio krašto politikoj. Šiuo atveju reikia su dėmesiu ir dėkingumu priimti dr. J. Valiūno, dr. K. Bobelio, Aušros Zerr, A. Gurecko, A. Gečio ir kitų lietuvių visuomenės atstovų nuolatinius laiškus ir spaudos informavimą. Jiems reikia stipresnės pagalbos iš visų pavergtųjų tautų atstovų, kad paguoda neliktų tiktai žodžiais.

Pr. Gr.

TĖVŲ TEISĖ AUKLĖTI VAIKUS

Tėvai turi įgimtą teisę auklėti vaikus pagal savo įsitikinimus. Toji šventa tėvų teisė remiasi sąžinės laisve ir pagarba žmogaus asmeniui, pažymėjo Krokuvos arkivyskupas kardinolas Wojtyla pradėdamas jo vadovaujamos arkivyskupijos iniciatyva surengtų paskaitų ciklą jaunimo religinio auklėjimo klausimais. Kardinolas Wojtyla šia proga taip pat iškėlė ateizmo pavojus. Paskaitos bus skaitomos įvairiose arkivyskupijos parapijose. Jų tikslas yra — supažindinti kuo plačiausius gyventojų sluogsnius su jaunimo krikščioniškojo auklėjimo problemomis.

AMERIKOJE VYRAUJA BAIMĖ

Kriminaliniai nusikaltimai nauja rykštė

P. GAUČYS

Vakarų Europos spauda daug dėmesio skiria šiame krašte vis beplintančiai nusikaltimų bangai. Ji rašo, kad miestuose vis didėją nusikaltimai keičia net šio krašto papročius. Su daugiau kaip vienu milijonu užpuolimų per metus Amerikos piliečiai gyvena nuolatinėje baimėje. Dar prieš porą metų nusikaltimų banga ribojosi didžiaisiais miestais, o dabar ji jau pasiekė priemiesčius, į kuriuos, ieškodami prieglobos, sugužėjo turtingesnieji ir provincijų miestelių žmonės, kur dar neseniai miestiečiai netgi neuždarydavo savo namų durų.

1972 m. miestas, kuriame įvyko daugiausiai nusikaltimų proporcingai gyventojų skaičiui, buvo Alburguerque, saulėta ir apsnūdusi Naujosios Meksikos sostinė. Jį įkandin seka Miami, San Francisco, Los Angeles ir New Yorkas. Washingtonas, dar neseniai vadinamas "pasauline nusikaltėlių sostine", dabar atsidūrė septintoje vietoje, nes kovai su nusikaltėliais panaudojo šimtus milijonų ir kiekvienam 150 gyventojų laiko vieną policininką.

Keičiasi papročiai

Toks nusikaltėlių siautėjimas palaipsniui keičia amerikiečių papročius. Daugelis jų vengia vakarais išeiti ir, užuot ėję į kiną ar į bridge klubus, užsidaro namuose ir žiūri TV. New Yorke ir Chicagoje daugelis kinų anksčiau pradeda seansus, kad žiūrovai galėtų anksčiau grįžti namo. Vakarinės pamaldos bažnyčiose beveik visur panaikintos. Labiausiai pageidaujami šunes jau nebe įvairių veislių mažyliai, bet vokiečių ganovai ar vilkai, už kuriuos kaina siekia kartais ligi 1000 dol.

Vos sutemus, žmonės pradeda nepasitikėti ir net neboja paprasčiausios solidarumo pareigos: bėdoje atsidūrusiam niekas nenori pagelbėti. Kaip antropologė M. Mead pažymi, "baimė miestuose sudarė tokias aplinkybes, kurios labiausiai patinka nusikaltėliams tuščios gatvės, kur reti praeiviai tesirūpina tik patys savimi. Teroras, kurį sudarė nusikaltėlių būriai, — daugiausia negrai ,portorikiečiai ir meksikiečiai,—besiaučią miestuose, lemiamai pakreipė į dešinę piliečių nuotaikas, kurios dabar pradėjo reikštis amerikiečių politikoje. "ar tamsta žinai kas yra konservatorius? —klausia F. Rizzo, buvęs Philadelphijos policijos vadas, dabar išrinktas miesto burmistru. — "Tai radikalas, kuris vakar buvo apiplėštas". Nusikaltimai daro rimtą žalą ir ūkiui. Apskaičiuojama, kad jie Amerikai yra padarę 16 bil. dol. nuostolių, kas sudaro 1.5 proc. bendrų tautos pajamų.

Kova su nusikaltimais

Kova su nusikaltimais yra sunki ir todėl, kad federalinės valdžios galia yra aprėžta ir tvarkos jėgos, išskyrus FBI, priklauso vietos organams. Nors policija dabar aprūpinta moderniausiomis priemonėmis ir jos skaičius gerokai padidintas, bet tai nesulaiko nusikaltimų didėjimo. Per pirmuosius ketverius Nixono prezidentavimo metus nusikaltimų skaičius pašoko 35 proc. ir tik 1972 m. jų augimas sustojo. Tačiau daugelis tą sustojimą laiko policijos gudravimu. Be to, statistika teturi reliatyvią reikšmę, nes nusivylę žmonės nebenori pranešinėti apie vagystes ir apiplėšimus. Ypač tai ryšku getuose, kur viešpatauja džunglių įstatymas ir retas nukentėjęs drįsta pranešti policijai. Manoma, kad oficialiai skelbiamas nusikaltimų skaičius tesudaro tik visumos trečdalį.

Žmonių nepasitikėjimas valdžios veiksmais yra pateisinamas. Kaip prof. J. Vanderbergas pažymi, "Vagis turi 49 iš 100 galimybes laimingai išsisukti. Todėl nenuostabu, kad neretam atrodo, jog vagystė yra puikus jo problemų išsprendimas". Tačiau net ir tada, kai vagis yra sulaikomas, retais atvejais jam gresia pavojus ilgiau užsibūti kalėjime. Iš 1972 m. 94,000 suimtų asmenų New Yorke tik 522 asmenys buvo normaliai teisiami su liudininkais, apklausinėjimais ir t. t. Kiti dešimtys tūkstančių pasinaudojo ypatingu kompromisu, vadinamu "nusikaltimo susiaurinimu". Jis ima pavyzdžiu Ronnį Tagą, jauną negrą, kuris pernai prieš Kalėdas apiplėšė vieną Manhatano butą. Jo nelaimei savininkas jį užklupo, o tada jis jam grasino revolveriu. Teisiniu požiūriu vagystė pavirto užpuolimu, baudžiamu mažiausiai 4 m. kalėjimo. Tačiau Ronnio gynėjas susitaria su teisėju. Teisėjas apsimeta nieko nežinąs apie revolverį ir jį teisia už paprastą vagystę. Kaltinamasis tuoj prisipažįsta kaltu, ir tai pagal amerikiečių įstatymą automatiškai baigia bylą. Tuo būdu teisėjas išvengia atidėjimų, bylos nutęsimo ir su tuo susijusių išlaidų. Kaip kompensaciją, Ronnis gauna 18 mėnesių už vagystę, užuot 4 ar 5 metų už užpuolimą. Dėl įvairių palengvinimų, išbuvęs metus kalėjime, jis išeis į laisvę.

Ryžtingai nešamos ateitininkų vėliavos pavergtųjų ta utų parade Chicagoje. Iš kairės: Giedrė Čepaitytė, Vytas Narutis, Vincas Olšauskas ir Kristina Razmaitė Nuotr. J. Kuprio

Teismų krizė

Policija širsta prieš teisėjus. "Mūsų uždavinys, sako P. Murphy, New Yorko policijos vadas, ilgainiui pavirsta Sizifo pastangomis. Mes sulaikome nusikaltėlius, o teisėjai juos išleidžia į laisvę. Tarp vagies ar užpuoliko arešto ir bylos nagrinėjimo kartais praeina metai, o per tą laiką ne vienas kaltinamasis įvykdo kelias dešimtis kitų nusikaltimų, kol galiausiai atsiduria kalėjime. Tai tikras paskatinimas vogti. Ir mes, policija, nieko negalime padaryti".

Prieinama net prie to, kad, negalint įspėti ar nubausti visų nusikaltėlių, dalis jų nubraukiama. Ir paaiškėja, kad trečdalis šiame krašte įvykdomų suėmimų yra už nusigėrimą, o dešimtadalis už eismo taisyklių prasižengimus. Tūkstančiai agentų triūsia, kovodami su lošimais ir slaptom lažybom, prostitucija ar marihuanos vartotojais. Kadangi tokių piliečių taip laužančių įstatymus yra milijonai, pasinešimas juos persekioti sukelia milžinišką ir bergždžią jėgų išblaškymą.

Kai kurie ekspertai, kaip R. Dalye, buv. New Yorko policijos vicedirektorius, yra nuomonės, kad norint sugrąžinti tvarką didžiuose miestuose, reikėtų legalizuoti heroino naudojimą. "Nūdien apie 60 proc. nusikaltimų įvykdomi narkomanų, kuriems kasdien reikia 50 ar 60 dol. norint patenkinti savo ydingą įprotį. Negalėdami turėti tiek pinigų, jie turi pavogti penkis kartus daugiau prekių, kad už gautus pinigus įsigytų heroino. Narkomanai yra pasiryžę viskam, net ir nužudyti žmogų, kad galėtų patenkinti savo įprotį. Tai sudaro pavojų visai visuomenei. Jei ligoninės jiems duotų pigia kaina heroino, būtų pasiekta to, kad iš scenos pasitrauktų 300,000 galimų kriminalistų, o mafija prarastų savo didžiausias pajamas". Tačiau prieš tokį siūlymą negrų vadai kelia didžiausią triukšmą, tokią priemonę vadindami negrų genocidu.

Praranda viltis

Nepaisant dabar vykdomų visų būdų, žmonės, neturi vilčių, kad būtų galima sėkmingai kovoti su nusikaltimais dabartinėje santvarkoje, policijos įsitikinimu, jei net būtų patrigubintas policijos skaičius, būtų sunku kovoti. Vienintelis jos rimtas patarimas piliečiams, nenorintiems būti nužudytiems, apiplėštiems ar apmuštiems, reikia išmokti patiems apsiginti. Namų savininkai turi apsirūpinti patikimais užraktais ir aliarmo aparatais. Moterims duoda specialius patarimus, kaip apsiginti nuo išprievartavimų. Vyrams policija pataria nerizikuoti gyvybe, saugant saują dolerių ar laikrodį, bet turėti dvi pinigines, kurių vienoje laikyti 10 ar kiek daugiau dolerių. Visai nepataria naudotis šaunamais ginklais, bet iš 8 mil. New Yorko gyventojų vienas milijonas laiko namie ar automobilyje užtaisytą revolverį. Naujai statomų namų įėjimai ir jų keltuvai aprūpinti specialiais slaptais TV aparatais, kurie ligi 80 proc. sumažina apvogimo pavojų. Turtuolių rajonuose namai panašūs į tvirtoves, gilių griovių supami ir ginkluotų sargų saugomi.

JAV prez. Nixon ir Prancūzijos prez. Pompidou.

Tokį vaizdą apie amerikiečių gyvenimą didmiesčiuose susidaro vakarų Europos spaudos skaitytojai. Ir nepasakysime, kad jis būtų labai vienašališkas ar sutamsintas. Niekas negali paneigti, kad miestuose amerikiečiai išgyvena baimės jausmą ne tik gatvėje, bet ir nesijaučia visai saugūs net namie.

VOKIEČIŲ DVASININKAI ROMOJE

Pop. Paulius VI specialioj audiencijoj priėmė Koelno ark. kardinolą Hoeffnerį, iš Vokietijos atvykusį į Romą kartu su 70 savo arkivyskupijos dekanų. Paulius VI trumpoje kalboje nurodė svarbius jubiliejinių Šventųjų metų uždavinius pašventinti pasaulį ir sutaikyti jį su Dievu. Tai sunki ir atsakinga pareiga — pabrėžė Paulius VI, bet ji nėra neįgyvendinama svajonė. Viskas yra galima Šventąjai Dvasiai stiprinant ir apšviečiant. Paulius VI ragino Koelno arkivyskupijos kunigus ugdyti tikinčiųjų širdyse pamaldumą į Šventąją Dvasią.

BAKAI ŠALDYTUVAI

Olandų inžinieriai sukūrė specialius bakus, kuriuose maisto produktus galima vežti atvirose platformose. Net didžiausiame karštyje jų viduje keturias paras išsilaiko — 18 C temperatūra. Bakai pagaminti iš plastmasės. Jie turi dvigubas sienas. Tarpas tarp sienų yra užpildytas specialia mase, kuri atstoja šalčio akumuliatorių. Prieš tai ji atšaldoma stacionariuose šaldytuvuose. Reikalui esant, bakai išardomi, todėl jie sudėti užima nedaug vietos. Jie bus daugiausia naudojami maisto vežamuose traukinių vagonuose.

jm

CHICAGOS LIETUVIŲ PRAEITIN PAŽVELGUS

A. VILAINIS ŠIDLAUSKAS

27

Privatus jo rankose esąs bankas, tur būt, buvo pati pelningiausia jo biznio šaka ir, žinoma, niekada nebuvo nė pagalvojęs, kad šiame bankiniame biznyje jam teks visai sužlugti. Bankas, žinoma, buvo paremtas jo asmeniniu pasitikėjimu lietuvių taupytojų tarpe. Reikalus jis tvarkė pagal savo nuožiūrą ir kaip jam atrodė būsiant geriau ir pelningiau. Didelė dalis indėlių buvo investuota į jo paties gerai pelningai veikiantį biznį ir nuosavybes. Dalis, berods, buvo išduota kaip paskolos saugioms, nuosavybes turinčioms, įmonėms bei asmenims su ilgalaikiais atmokėjimais. Saugumas indėlininkų atžvilgiu jam atrodė esąs pilnai apdraustas. Išmokėjimas indėlininkams, kai jie pareikalaudavo, būdavo atliekamas iš turimos atsargos gyvais pinigais ir gerai veikiančio biznio įplaukomis. Tokių, savo indėlius atsiimančių, taupytojų iš viso buvo nedaug. Atsirasdavo daug daugiau naujų taupytojų, pasidedančių savo santaupas arba seniau taupantieji vis didindavo savo sąskaitas papildomais įmokėjimais. Tokių taupytojų indėliai jau buvo pasiekę virš keturių šimtų tūkstančių dolerių, kas pagal ano meto dolerio vertę bei uždarbius buvo labai stambi suma. Tada jau ir jo asmeninės nuosavybės vertė buvo pasiekusi irgi net iki trijų šimtų tūkstančių dolerių. Viskas, atrodė, ėjo labai gerai, tinkama vaga ir be jokios rizikos.

Deja, atsitiko taip, ko jis nė sapne nesapnavo. Rodos, apie 1916 metus buvo išleistas kongresinis įstatymas, liečiąs privačius bankus, jų kontrolės ir tvarkymosi reikalus. Tam įstatymui atsirasti paskatinimą davė buvę nesąžiningų bankų lankytojų poelgiai. Pasitaikydavo, kad toks blogos valios žmogus surinktus indėlius pasisavindavo ir visai dingdavo iš taupytojų akiračio. Arba vėl, kiti, siekdami sau didelio pelno, praturtėjimo investuodavo pinigus į rizikingus biznius ir, jiems subankrutavus, žūdavo ir taupytojų į tokius bankus padėtos santaupos. Buvo ir kitų negerovių, nes šie privatūs bankai, paremti vien pasitikėjimu, beveik visai neturėjo jokios valdžios priežiūros, nė kontrolės. Tad kad apsaugotų taupytojų interesus, ir buvo išleistas šis įstatymas.

Tas įstatymas ne tik uždėjo privatiems asmeniško pobūdžio bankams griežtą kontrolės apinasrį, bet nustatė ir tvarkos taisykles, kaip jie gali elgtis su padėtais taupytojų pinigais. Visi tie padėti pinigai turėjo būti kaip ir gyvi, akivaizdiniai. Jie turėjo būti laikomi arba stambiuose bankuose, vertybių bonuose, arba tik trumpalaikėse saugiose paskolose, turint bankines apdraudas. Kitaip aiškiau tariant, kad kiekvienu atveju būtų taupytojui tuoj išmokamos taupmenos, net jei ir visi jie iš karto pareikalautų padėtų indėlių, galėtų juos tuoj atgauti.

Šis įstatymas buvo naudingas taupytojams, bet lyg atviras karstas visiems veik be išimties privatiems bankams. Jie kaip tik tas taupytojų patikėtas santaupas, lyg taisyklė, buvo investavę į ilgalaikes, kad ir saugias paskolas ar į įvairius biznius. Reikalaujamas sumas jie paprastai išmokėdavo padedamais naujų taupytojų pinigais arba iš gaunamų pelnų ir neretai uždelsdami tokius išmokėjimus. Dabar visai nebuvo įmanoma persitvarkyti ir prisitaikyti prie naujo įstatymo, o taupytojai tą valdžios įsikišimą palaikė blogu reiškiniu ir visi, lyg susitarę, pareikalvao grąžinti visus indėlius. Viso to rezultatas buvo tai, kad kaip koks gaisras nusiaubė visoje Amerikoje, ir kelios dešimtys tūkstančių privačių bankų turėjo užsidaryti. Aišku, dėl jų užsidarymo nukentėjo ir taupytojai. Manoma, kad taupytojai tada prarado daugiau bilijono dolerių.

Tokioje pat būklėje, žinoma, atsidūrė ir J. M. Tananevičiaus privatus bankas. Jis, kaip jau minėjome, buvo investavęs taupytojų pinigus į savo biznius, arba taip investavęs, kad negalėjo paversti gyvu pinigu. Žinoma, taupytojai irgi apgulė jo bankinę kontorą ir reikalavo grąžinti indėlius. Valdžios kontrolei, berods, įsikišus buvo sustabdytos visos bankinės operacijos. Kadangi už privataus banko indėlius yra atsakingas pats jo laikytojas su savo nuosavybėmis ir turtu, tai ir visas jo biznis pateko į likvidacinį stovį. Tokiais atvejais, net ir bankrotą paskelbus, neapseinama be didelių nuostolių. Biznis jau nebegali būti vertinamas nė pagal savo pelningumą, nė pagal nuosavybės vertę.

(Bus daugiau)

PARODOMOSIOS TINKLINIO RINKTINĖS ŽAIDYNĖS

Šį savaitgalį, liepos 28-29 dienomis, į Clevelandą susirenka Šiaurės Amerikos lietuvių moterų tinklinio rinktinė, kuri rugpiūčio 25 d. išvyksta į Europą kartu su vyrų krepšinio rinktine. Šios rungtynės bus vienos iš rinktinės treniruočių, besirengiant sportinei išvykai.

Sekmadienį, liepos 29 d., nuo 12 val. bus parodomasis turnyras, kur rinktinė žais su pajėgiomis moterų tinklinio komandomis.

Prieš turnyro pradžią bus oficialiai įtekta PLB 1000 dol. dovana Europos sportinei išvykai.

Parodomosios žaidynės vyks Naujosios parapijos salėje. Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti ir pasidžiaugti mūsų iškilių sportininkų tinklinio žaidimu.

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMŲ ATIDARYMAS

Rugpiūčio 17-19 dienomis nau jieji Lietuvių namai įjungiami į gyvo lietuvių gyvenimo ratą. Penktadienį bus klubo atidarymas ir programa bus transliuojama per lietuvišką radiją. Šeštadienį įvyks didysis atidarymo balius su menine programa, kokteiliais ir šokiais. Sekmadienį Lietuvių namų atidarymo iškilmės vyks šia tvarka. Namų pašventinimas — lietuvių parapijų klebonai: kun. J. Angelaitis ir kun. B. Ivanauskas. Kaspino perkirpimas — Stambiausias 10,000 dol. akcininkas Rapolas Zambliauskas. Įžengimas į namus. JAV ir Lietuvos himnai. Pasveikinimas — Talkos komiteto pirm. dr. D. Degesys. Namų dedikacija — Lithuanian Village Inc. pirm. J. Stempužis. Vėliavų įteikimas. PLB pirm. Stasio Barzduko žodis. Clevelando mero R. J. Perk sveikinimas. Pristatymas architekto ir kontraktorių. Sveikinimas - Pagerbimas statybos rėmėjų — Lithuanian Village Inc. vicepirm. Z. Dučmanas. Planavimo komisijos pranešimas — Vacys Vinclovas. Finansų komisijos pranešimas — Edvardas Stepas. Dovanų paskelbimas — Paul P. Chalko. Sveikinimai raštu. Padėkos žodis — J. Stempužis. Lietuva brangi. Vaišės.

Clevelando lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti visų trijų dienų iškilmėse. Pakvietimai į didįjį atidarymo banketą jau gaunami pas Lietuvių namų direktorius. Kaina 25 dol. asmeniui. Prašoma skambinti tel. 531-2131 — Lietuvių namų telefonas.

Šiame istoriniame įvyky turėtumėm visi dalyvauti. Kartu su Lietuvių namų statybos pabaigtuvėmis prasideda ir nauja era lietuvių gyvenime Clevelande. Būkime visi ir tų naujųjų namų savininkai. Įsigykime akcijų! Lietuvių namai tevirsta mūsų visų kultūriniu centru mūsų pasididžiavimu, mūsų gražus paminklas lietuvių įsikūrimo šimtmečiui paminėti.

PADĖKIME SPORTINEI IŠVYKAI

S. A. L. Sportinės išvykos komitetas Clevelande: Vl. Čyvas, dr. E. Lenkauskas, J. Kazlauskas, V. Rocūnas, N. Balčiūnienė, O. Jokūbaitienė, I. Sušinskienė ir J. Žilionis dar kartą kreipiasi į Clevelando lietuvius ir prašo paremti mūsų iškiliųjų vyrų krepšinio ir moterų tinklinio sportinę išvyką. Aukas priima visi komiteto nariai. Komiteto iždininkas — J. Kazlauskas. 26331 Briardale Ave, Euclid, Ohio 44132.

Visi asmenys ir organizacijos, kurios gavo komiteto prašymus išvyką paremti, prašomi nedelsti, nes lietuviai sportininkai išvyksta rugpiūčio 25 d. *V. R.*

EISMO AUTOMATIZAVIMAS

Pasaulinėje miestų statybos praktikoje galingas miesto geležinkelis laikomas pagrindinėmis stambiųjų miestų keleivinio ir krovininio transporto priemonėmis. Pavyzdžiui, miesto geležinkelis San Franciske gali pakeisti 10-15 šiuolaikinių autostradų. Didelį pasaulio specialistų susidomėjimą sukėlė ir kitas supergeležinkelis Tokijas - Osaka Japonijoje. Jis faktiškai sujungė Tokaido salą į vieną miestą.

Eismo valdymas San Francisko ir Tokaido linijose automatizuotas. Automatizuoti eismą lengviausia bėgių kelyje. Tai yra jų didžiulis privalumas, teikiąs geras galimybes ateičiai.

jm

— Kartą išėjęs į viešumą, žmogus daugiau ar mažiau praranda savo privatumą ir pasidaro jau visuomenės, tautos, o kitas net ir visos žmonijos nuosavybė, žiūrint kaip plačiai toji viešuma apima. Toji viešuma priima ir vertina ne vien tik žmogaus darbus ir veiklą, bet lygiai ir jį patį kaip asmenį. Ir rašytojas jokiu būdu neišvengia šito visuomeninio teismo. Priešingai, jis gal dar daugiau kliudomas, nes jis per savo veikalus pažįstamas dar platesniems sluoksniams ir jų pasisavinimas, negu bet kuris kitas menininkas. **V. Kazokas**

Apsimoka skelbtis DRAUGE nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos

Dalis lietuvių Chicagos pavergtųjų tautų parade liepos 21 d.
Nuotr. A. Gulbinsko

DIEVO MOTINOS PAVEIKSLŲ PARODA

Melbourno arkivyskupas kardinolas Dr. Knox vieno buvusio fabriko patalpose, miesto centre, atidarė ypatingą meno kūrinių parodą, kurios pavadinimas skambėjo: "Visos žmonijos Motina." Šiai parodai buvo surinkta ir išstatyta apie 700 įvairių Dievo motinos atvaizdų, originalų ir reprodukcijų, pradedant nuo viduramžių iki mūsų dienų.

Pradžią šiai parodai davė vasario mėn. Melbourne per 40 eucharistinį kongresą suruošta Madonų paroda, kurią pastarąją dieną aplankė 120.000 lankytojų. Po kongreso jos organizatoriai ilgai ieškojo, kur šiai vertingai Šv. paveikslų kolekcijai rasti pastovią vietą.

Neskelbdamas savo pavardės, vienas geraširdis pasiūlė nemokamai jau minėtas patalpas. Jų pritaikymas nuolatiniam muziejui, žinoma, pareikalaus dar daug darbo ir lėšų, bet čia į talką įsijungė daug Melbourno latvių katalikų parapijų narių. Eksponatų skaičius diena iš dienos auga, kyla ir savanorių darbininkų skaičius muziejui įrengti. Dėka Melbourno latvių katalikų rūpesčių, šią parodą atstovauja ir latviai. Jų įnašas yra Melbourno latvių katalikų parapijos dovana — Aglonos Dievo motinos paveikslas su prijungtu latvišku tekstu: "Aglonos dievmāte, lūdz Dievu par mums"! (Aglonos Dievo motina, melskis už mus). Be to parapijos moterys padovanojo parodai ir kitą Aglonos Dievo motinos paveikslą.

Lietuviai šioje parodoje išstatė Vilniaus Dievo motinos paveikslą, tipišką kaimo kryžių ir Br. Ziedos pieštą Madoną.

Dailininkė L. Meilertė vienoje recenzijoje apie šią parodą rašė: "Kaip kiekvienos šeimos širdis yra motina, kuri tvarko ir šildo visą vidinį šeimos pasaulį, taip ir Dievo motinos paveikslai šioje parodoje išspinduliuoja dievišką meilę ir šilimą."

Dabar šiai parodai prisidės ir latvių katalikų širdims taip artimas Aglonos Dievo motinos paveikslas, lydėjęs latvių tautą per baltas ir nebaltas dienas", — užbaigia savo straipsnelį korespondentė S. Silkalna laikraštyje Latvija, iš liepos 7 d.

A. T.

MĖLYNĖS
CROSBY'S BLUEBERRY ACRES
U-Pick or Ready Picked Blueberries
Gatavos priskabytos arba patys priskiabykite.
Atd. nuo 8 iki 6 v. kasdien
1½ miles S. of Mich. exit, I (M239) of I 94 and 1 mi. W. on 1000 N.
TEL. 219 — 325-0286

IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida
Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western - Tel. GR 6-4421

DĖMESIO!
Atiduodu šunį. Mišinys Collie-German Shepherd. Geras sargas prie namų. 10 mėn. senumo. Skambint nuo 9 v. r. iki 9 v. v. 776-8931

GĖLĖS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms
2443 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5¼% a year
SAVINGS ACCOUNT
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7%
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME...
INSURED
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, *President* Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

NĖRA ABEJONIŲ

Mielam Beverly Shores, pora blokų nuo kranto ir buvusios Lenardo kavinės, ant 65 p. sklypo mūras — 2 butai po 4 kamb. Centr. gazu šildymas. Nuomos po $800.00 į mėn. Taksai $356.00 už 1973 m. Kaina $21,750.00.

1½ aukšto mūras. Du butai — 5½ ir 4 kamb. Kabinetų virtuvės, modern. vonios, karpetai, Gazu šildymas. Alumin. langai, geležinė tvora. Garažas. Tik keli blokai nuo parko. $17,000.

8 kamb. rezidencija, apie 16 metų. Liuksus namas didelei šeimai. Evergreen pko riboje. $36,600.

Liuksus modernus 2-jų butų mūras. Arti 71 ir Mozart. Karpetai, daug priedų, įrengtas beismentas. Garažas. $41,900.

Arti 52 ir California. Geras 6 kamb. medinis su garažu. $18,900

6 kamb. "octagon", įrengtas sausas beismentas. Apie 50 p. lotas. Garažas. Arti mūsų. $23,000.

4 butų mūras Marquette pko. riboje. Naujas gazu šild. Naujas garažas. Ekstra platus lotas. $36,000.

6 butų 15 metų mūras. Apie $12,000 pajamų. Maži taksai. Į pietus nuo Talman banko. $81,000.

2 aukštų apartmentinis mūras prie parko. $16,000 pajamų. Naujai sutvarkytas beismentas, vertas $68,000 ir daugiau. Pamatykit.

Palikimo mūras atneša $4,000 pajamų. Naujas gazu šildymas. Mūro garažas. Kaina $18,000.

Platus vertingas lotas Marquette pke prie mokyklų. Kaina $9,900.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

BOGAN AREA — BY OWNER
3 bedr. brk. raised ranch. 2 baths, finished bsmt., flood control, 2 car gar. Mid 30's. 582-8986

Mūr. bungalow su pajamom — 6 ir 3 kamb. Tinka giminėms. Arti 71 ir Washtenaw. Geras ir pigus. Palikimas.
GLOBE R. E. — 436-3676

4 flat corner brick. Near 65th & Talman. Well kept. Large rooms. Good income. By owner. 582-2623

Pagal užsakymą statytas tvirtos konstrukcijos 14 metų senumo mūr. namas — 6 kamb., 3 mieg., 1½ vonios, rūsys. $39,000. Susitarimui apžiūrėti skambinkit 737-8252 ar 523-3760.

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir liudijimai vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.
4259 S. Maplewood — CL 4-7450

7 metų mūr.: 3 butai ir 2 biznio patalpos. Kiekvienas vienetas atskirai šildomas ir vėsinamas. Gražiai įrengtas sklepas. $9,420 pajamų per metus. Išlaidos tik mokesčiai, vanduo ir draudimas. Investavimas duoda virš 10% pelno. Paskubėkite.

Mūrinis — 4 miegami. Modernus. Tuoj galima užimti. Reikalui esant galima gauti veterano ar Fed. valdžios garantuotą paskolą. Idealu didelei šeimai. 64-ta ir Artesian.

Mūr. bungalow. 5 kamb. (2 mieg.) su valgomu. Modernus ir švarus. 65 ir Maplewood.

2 po 4 kamb. mūr. Gražiai atrodantis namas. Įrengtas sklepas, centr. šildymas. Nesaukšti mokesčiai. 71 ir Artesian.

Insurance — Income Tax
Notary Public
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St., 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų valdymas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

Prie 83 ir California. Kampinis. 19 metų senumo. 7 kamb. (3 mieg.) mūro rezidencija. Įrengtas rūsys, 1½ vonios, 2 židiniai, Gazo šilima. Išklotas nuo sienos iki sienos kilimais. Garažas. Tik $41,900.

Brighton pke. 2-jų butų po 3 miegamuosius mūras. Atskiros šilumos. Garažas.

82 ir Francisco. 7 metų senumo namas, gražus, 3 miegami, įrengtas rūsys. Garažas.

45 ir Whipple. Veikianti taverna ir 4 kamb. butas mūr. name. Taip pat 4 kamb. namas vietoj garažo.

53 ir Richmond. Medinis, 2 butai po 4 kamb. Garažas. $16,000.

65 ir Homan. Liuksusinis 1½ aukšto, 10 metų senumo namas. 5½ kamb. (3 mieg.) apačioj, 3 kamb. viršuj. Atskiros šilumos. Centr. vėsinimas, 2 maš. mūr. garažas.

65 ir California — 2 po 6 kamb. su pilnu valgomuoju. 18 metų senumo mūras. Atskiri šildymai.

Ir daug, daug kitų namų
Prašome teirautis
BUTŲ NUOMAVIMAS
BUD'S REALTY
BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Tel. 254-5554 arba 257-5542

PLATINKITE "DRAUGĄ"

REAL ESTATE

Vic. 65th & Pulaski — 7 rm. brick. Gas heat, carpeted, combinations. Garage. Finished back porch. Nr. churches, schls, shopping. Expandable. 767-3637

Atd. apžiūrėjimui šešetd. ir sekm. nuo 10 v. r. iki 5 v. v. **6642 S.Mozart.** 10ka mb. mūr. rezidencija. 6 miegamieji, 2½ vonios, valgomasis, šeimos kamb. Įrengtas rūsys, baras (su vand.). Gazu radiant apšild. 2½ maš. mūr. gar.
7778-6408

By owner — 6 rm brk. 3 bedrms. Basement, garage, Paneled and brick bath. Fruitwood cabinet kitchen. Screened porch. Immediate possession, moving in August. Call 778-7357

Atd. apžiūrėjimui šeštad. ir sekm. nuo 10 v. r. iki 5 v. v. **6642 S. Mozart.** 10 kamb. mūr. rezidencija. 6 miega- Gazu radiant apšild. 2½ maš. mūr. gar.
778-6408

Marquette pke. savininkas parduoda 2-jų butų (po 3 mieg.) mūr. namą. Gazu apšild. Oro vėsinimas. Plytelių vonios. Pilnas rūsys. 2 maš. garažas. Daug priedų.
RE 7-3684

Nepaprastai švarus ir gražus mūrinis 6 kamb. 2-jų aukštų namas. Rami g-vė — 81st ir Artesian. $20,900. Kreiptis į **Paul Graumitz tel. 532-7575.**

ACROSS FROM MARQUETTE PARK
By owner — 6 rm. home, 1½ cer. tile baths, alum. comb. windows, 2 car brick gar. Many extras. Close to schools and churches. Well kept.
Tel. — REpublic 7-7411

Mūrinis 5 kamb. bungalow. Arti 71 ir Mozart. Labai geras ir pigus. **Brokeris P. Žumbakis — PR 8-6916**

Tyras oras, graži gamta — Country Club Hills. Modernus split-level mūro ir cedar medžio namas. Dideli kambariai. Visi patogumai. Didelis šeimos kambarys. Prieinama kaina. Kreiptis į **Paul Graumitz tel. 532-7575.**

PROGOS — OPPORTUNITIES

Tavern & Liquor Store. Corner bldg. 5 rooms, 2 bdrms., enclosed sun-porch. 2 car gar. Full bsmt. Walk-in icebox. Good going business. Located nr. Marquette Pk. **GR 6-9224** 9 a. m. to 3 p. m.

MISCELLANEOUS

BERT'S STANDARD SERVICE
Road Service — Major Mechanical
Elektroninis motoro sureguliavimas (Tune up). Air condition specialistai. Gazolinas, padangos ir kiti reikmenys.
6645 S. Western — Tel. 778-9250
Savin. Norbertas Langys

Įvairių prekių pasirinkimas motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pačius Pigiai išvalau ir alyvinius perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus.
A. BANYS — 447-8806

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

HELP WANTED — VYRAI

AUTO MECHANIC
Expd. on VW's very excel. pay.
Insure your future with us.
DOWNERS GROVE VW INC.
Call 964-9500
Don't delay now.
Join our happy Family.

PRODUCTION FOREMEN
SHIPPING FOREMAN
For expanding S. W. side company assembly and shipping department.
Experience in high volume plastics and metal appliance products helpful but will consider experienced foremen with mechanical background.
Call: 254-8600, Ext. 47

EXPER. PRESS BRAKE OPERATOR
For large factory. Good conditions and company benefits.
Apply to
MR, SKIBINSKI
523-4804

ENGINE LATHE OPERATOR
Must be experienced
M. E. C. CORPORATION
1546 N. Mannheim Rd.
Stone Park, Illinois
Tel. — 625-4085

Experienced
CABINET MAKER
CARPENTER
For Medium Sized Woodshop
Must speak some English
1812 W. HUBBARD — 421-0006

A small clean shop is looking for talent in the following areas:
ASSEMBLY — Large Machinery
MACHINIST
LATHE & MILLING MACHINE
SHEET METAL
LAYOUT AND HELPER
We offer a full range of benefits.
Call W. B. Ellis — 772-6744
2444 N. Pulaski, Chicago

HELP WANTED — MOTERYS

GENERAL HOUSEKEEPING
Assist cooking, live in or go own 2 room suite, near North side. Adult family. Exper. & Refer. required. Some English necessary.
337-7443

CLERK-TYPIST
An interesting diversified opportunity is immediatey available. Selected applicant should have good typing ability. Other duties include general clerical responsibilities.
Excellent Starting Salary & Top Fringe Benefits.
For Appointment Please Call
MR. STAN KALAS 227-5900
Acme Frame Products, Inc.
2622 No. Pulaski Road
An Equal Opportunity Employer

EXPERIENCED SEWING MACHINE OPERATORS
Foreign languages welcome.
AMERICAN GUARD - IT
1240 N. Homan Ave.
Tel. — 235-6436

RITEWAY WAREHOUSE
FEMALE HELP
Full or Part Time
BENEFITS.
EMPLOYEE DISCOUNTS
Must apply in person. Monday thru Friday 10 a.m — 11 a.m.
See MR FOX
747 Industrial Drive,
Bensenville, Illinois
PHONE — 595-8770

CLERK-TYPIST
Dictaphone Transcribing
Experienced in office routine.
Plenty of Variety.
Good Fringe Benefits.
Salary Commensurate with ability.
CALL MR. JOHANEK 384-5600
BORG-ERICKSON CORP.
1133 N. Kilbourn, Chicago

SKELBKITĖS "DRAUGE".

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Cicero išnuom. suaugusiems naujai dekoruotas 4 kamb. butas su 2 mieg. Gazu šildomas. 2-me aukšte iš kiemo. 1410 S. 49 Ave. Apžiūrėti nuo 7:30 v. r. iki 4 p. p. Po 4 v. skambint TO 3-0609

Union Pier išnuom. butai su dviem miegamais. Arti ežero 75 dol. savaitei. Tel. Chicagoje **VI 7-7457; Union Pier (616) 469-3599**

IŠNUOM. 2½ kamb. butas su baldais. Vienam asmeniui Brighton pke. Skambint 523-3009

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ WEST 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 S. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS, tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEĎZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5980

Aloyzo Barono
IŠDŽIŪVUSI LANKA

Niekas taip giliai ir nevienpusiškai nesupranta įvykio, net ir nelaimingo, kaip Baronas.

Ir jis moka tai papasakoti.

Knyga 233 psl., kainuoja 4.50 dol. Galima gauti DRAUGE ir pas platintojus.

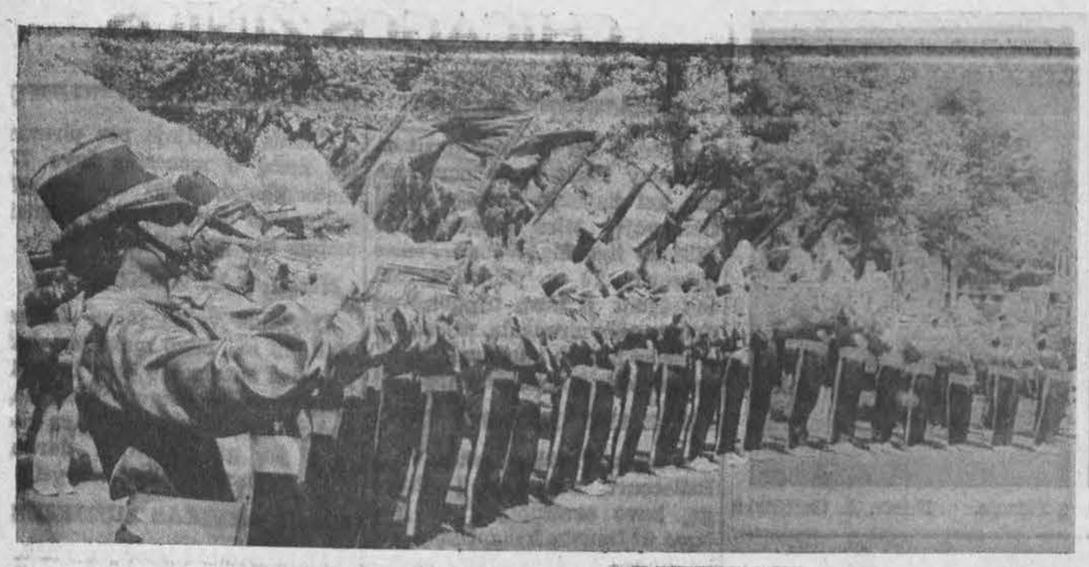

Iš Dariaus Girėno sukakties minėjimo Chicagoje. Nuotr. A. Gulbinsko

WISCONSINO LIETUVIŲ DIENA

Liepos 15-ji į Michigano ežero pakraščius atkeliavo vėsi ir saulėta. Jos padrąsinti Kenoshos ir Racine lietuviai pradėjo rinktis į Šv. Teresės parapijos ąžuolyną jau nuo 7 val. ryto. Reikėjo atlikti įvairius pasiruošimo darbus, kad tik geriau pra eitų Wisconsino Lietuvių diena.

9:30 val. iš ryto Šv. Petro bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos už pavergtas tautas. Jų metu solo giedojo viešnia iš Danijos, karališkojo radijo dainininkė Eva Tamulėnas, o vargonais grojo Bronė Pliūraitė. Dienai pritaikytą pamokslą pasakė klebonas kun. S. Saplis, MIC.

Nuo ankstyvų pietų prasidėjo didesnis judėjimas ąžuolyne, atbildėjo autobusas iš Chicagos, iš kurio išlipo žurn. J. Pronskus, Balzeko muziejaus darbuotojas K. Petrauskas, Chicagos medžiotojų pirm. Adolfas Ramonis ir daug tautiečių. Mykolas Maksvytis atvyko su grupe uniformuotų jūros šaulių. Ir vėl mus aplankė Rockfordo lietuviai, suorganizuoti kelionei Petro Šerno, J. Bacevičiaus ir kitų. Su jais atvyko Vera ir Martynas Kasparaičiai, buvę labai aktyvūs lietuviškojo gyvenimo nariai Racine.

3 val. p. p. prasidėjo programa, kuri buvo skirta paminėti Pavergtų tautų savaitę. Ją pravedė Jonas Milišauskas, jr. Prieš programą grojo didelis Racine Elks orkestras. Programa pradėta vėliavų įnešimu, vadovavo karo veteranai. Įneštos JAV, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Ukrainos ir Danijos tautinės vėliavos. Be to, parade dar dalyvavo dvi veteranų ir dvi šaulių vėliavos.

JAV himną sugiedojo Eva Tamulėnas, o Lietuvos Ida Tamulėnienė. Kenoshos šerifas Edwin S. Polansky perskaitė ištikimybės priesaiką.

Maldas skaitė kun. Vincent Schneider — angliškai, kun. John Oleksiuk — ukrainietiškai ir kun. S. Saplis, MIC, lietuviškai.

Kenoshos ir Racine miestų merai išleido proklomacijas, skirtas Pavergtųjų Tautų savaitei. Pirmąją perskaitė programos vedėjas J. Milišauskas, o antrąją Bronė Pliūraitė.

Pirmasis sveikinimo žodį tarė WLD rengimo komiteto pirmininkas Jonas Milišauskas. Po to kalbėjo Kenoshos meras Wallace E. Burkee. Jis neseniai grįžo iš kelionės po Vakarų Vokietiją. Turėjo progos aplankyti rytų Berlyną. Tas apsilankymas už geležinės uždangos sustiprino jo tikėjimą, kad Pavergtų Tautų savaitės minėjimas yra labai reikalingas ir reikšmingas. Jis taip pat pristatė kitą kalbėtoją, Wis. senatorių Douglas LaFollete, kuris yra chemijos daktaras ir profesoriauja Parkside universitete.

Pasakojo, kad jam tekę būti Čekoslovakijoje 1968 m. pavasarį. Labai patiko gamta ir žmonės, kurie buvo pajutę laisvėjimo pradžią. Vienok tironai neleido Čekoslovakijos žmonėms džiaugtis laisvės pavasariu. Išvardindamas pavergtas tautas, senatorius priminė, kad reikia jas prisiminti. Minėjimai, kaip šis būtini, nes Amerikos žmonės labai greitai pamiršta, kaip sunkiai laisvė iškovojama, o ypač individualinė.

Altos atstovas Casimir Oksas priminė Vengrijos ir Čekijos tragedijas. Brežnevas savo draugiškumo tostais siekia ūkinės pagalbos vergų darbu išlaikomai valstybinei prievartai. Neturime tikėti jokiais komunistų pažadais ir neturime teikti ūkinių kreditų, kuriais būtų kalami vergijos retežiai pavergtiesiems. Kalbėdamas lietuviškai priminė Kudirkos išdavimą, Kalantos susideginimą, kai prez. Nixonas lankėsi Maskvoje. Savo gyvybės auka jis norėjo atkreipti laisvųjų dėmesį į Lietuvos pavergimą. Tai yra aiškus įrodymas, kad Lietuvos jaunimas, augęs komunistiniame pasaulyje, tebetrokšta laisvės ir, kad Lietuva jos pasieks.

Pavergtų Tautų savaitė teprimena pasauliui, kad laisvė turi būti suteikta visoms pavergtoms tautoms.

Ilgesnę kalbą pasakė dr. Alex Cybriwsky, ukrainiečių Kongreso Amerikoje Wisconsino skyriaus pirm. Šiemet sueina 40 metų nuo Stalino sukelto badoUkrainoje, kurio metu mirė apie 7 mil. žmonių. 1932 m. rudenį visas derlius buvo atimtas iš Ukrainos ūkininkų, kurie prie šinosi kolektyvizacijai. Todėl sekančiais metais tūkstančiai žmonių mirė badu kaimuose. Tūkstančiai bėgo į miestus ieškoti maisto, bet ir jo ten nebuvo. Tautų Sąjunga, Tarptautinis Raudonasis Kryžius ir eilė valstybių pasmerkė sovietų režimą, bet milijonai ukrainiečių nesulaukė maisto.

Tautinis genocidas ir dabar siaučia Ukrainoje. Intelektualai, kurie kiek nors viešiau pasireiškia, areštuojami ir nuteisiami. Tose pačiose režimo replėse yra ir kitos tautos, įjungtos į Sovietų Sąjungą, kur pirmuoju smuiku griežia tik rusai.

Chruščiovas norėjo Ameriką išgąsdinti, o Brežnevas nori ją užliūliuoti. Kremliaus vadų tiks lai nepasikeitė, tik jie siekia kitų metodų, kaip pavergti laisvąsias tautas vieną po kitos.

Dar sveikinimo žodį tarė Betty Rowley, kuri atstovavo Racine miesto burmistrą Stephen Olsen. Ji yra miesto seniūnė ir Jungtinių Tautų Racine mieste komiteto pirmininkė.

Po kalbų įvyko meninė programa, kurioje pasirodė ukrainiečių tautinių šokių grupė "Krylaty" ir lietuvių "Žilvitis". Pirmajai vadovauja Ulana Tyshynsky, o "Žilvitį" administruoja A. Mažeikienė, vadovauja Vanda Stankienė, akordeonu groja Ed. Židonis.

Abi grupės pašoko grakščiai ir buvo šiltai žiūrovų sutiktos. Minėjimas užbaigtas "Amerika, oh beautiful", kurią solo sugiedojo Eva Tamulėnas.

Po programos garbės svečiai, kurie neišskubėjo namo, o jų buvo likę nemažai, buvo pavaišinti lietuviškais patiekalais. Dalis jų išbuvo iki pavakarių, kai ir visi svečiai pradėjo skirstytis.

Aplamai Wisconsino Lietuvių diena praėjo gerai, minėjimas buvo gerai organizuotas ir įspūdingas.

Kai grupė žmonių bendrai dirba ir sutaria, galima daug ko pasiekti. Neįmanoma suminėti visų, kurie prie šio darbo prisidėjo. WLD organizavo komitetas, kurio pirm. buvo J. Milišauskas. Propaganda amerikiečių tarpe — Donald Leuck. Virtuvei vadovavo Mary Wedeikes, barui — Vl. Vilcinas. Dovanų dalinimą pravedė J. Kazitėnas, svečius vaišino Z. Lukauskas, skanias dešras pagamino G. Kapočius. Aplamai dirbo daug asmenų, kurių visų negalima suminėti.

Jurgis Milas

POPIEŽIAUS SUKAKTIS

Prieš dešimtį metų Milano arkivyskupas kardinolas Montini buvo išrinktas popiežium ir pasirinko sau Pauliaus VI vardą. Minint šią sukaktį, Paulius VI šventų Mišių metu pašventino dešimt naujų vyskupų, atstovaujančių septynioms įvairioms tautoms. Tuo simboliškai buvo išreikšta, kad vyskupiška galia ir misija yra nenutrūkstamai perduodama iš kartos į kartą. Popiežius ir vyskupai yra tiesioginiai apaštalų įpėdiniai, vykdantys paties Kristaus duotą įsakymą: "Eikite ir mokykite visas tautas, krikštydami jas vardan Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios".

Popiežius Paulius VI-sis prieš dešimtį metų perėmęs šią misiją, visas savo jėgas pašventė jos vykdymui. Popiežius Paulius VI-sis Bažnyčios istorijoje išliks kaip taikos, II-jo Vatikano susirinkimo ir reformų popiežius.

— Amerikoje 1972 m. sugauta 23 mil. netikrų dolerių.

A. A.

PETRAS RUMŠAS

Jau sulėjo dveji metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą tėvą ir senelį, kurio netekome 1971 m., liepos 29 d.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jo niekados negalėsime užmiršti. Tai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos liepos mėn. 29 d. 11:15 val. ryto Šv. Jurgio bažnyčioje.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Petro Rumšos sielą.

Nuliūdę: **Dukterys Florence Rumšaitė, Marie Young, žentas William ir Katherine Vidra, anūkai ir proanūkai.**

ŠVIESUSIS PONAS

Ištrauka iš atsiminimų

J. VAICELIŪNAS

(Tęsinys iš pereito n-rio)

Žemės ūkio parodose Karpio karvės ir jaučiai būdavo apdovanojami aukso medaliais. Kokios naudos Karpis turėjo iš tų gražių karvių? Karvės turi būti vertinamos jų pieningumu, o ne grožiu. Kumečiai kalbėdavo, kad tos gražios karvės ir sužlugdė Karpio dvarus. Jei Lietuvos naujakuriai keliolikos hektarų ūkiuose prasigyveno, tai Karpio didžiuliai ir pirmos rūšies žemės dvarai pradėjo smukti, pradėjo skęsti skolose. Ūkvedžio J. Šliogerio teigimu, Joniškėlio žydas Zlotas mūro pastatą pačiame miestelio centre iš Karpio perėmė už skolą. Ta skola buvo tik dalis Karpio skolų.

Sakoma (L.E. IX. 484 psl.), kad Karpiai turėjo veislinių juodmargių karvių ūkį, iš kurio plačios apylinkės ūkininkus aprūpindavo pagerintos veislės veršeliais. Joniškėlyje, Austakavos dvare, iš gyvenau 17 metų, bet pas apylinkės ūkininkus nemačiau olandų veislės juodmargių karvių, kokios būdavo laikomos Joniškėlio ar Austakavos dvare. Mano tolimas giminaitis St. Stapulionis, kuris Meškalaukio kaime turėjo 25 hektarų pirmos rūšies žemės pavyzdingai vedamą ūkį, pasakė, kad tokių karvių, kokias laiko Karpiai, ūkininkams laikyti neapsimoka: jų išlaikymas brangus, o naudos nedaug. Greičiausia, kad iš Joniškėlio dvaro veislinius veršelius pirkdavo kitų dvarų savininkai. Net šalia Joniškėlio dvaro įsikūręs 80 ha. didumo valstybinis Bandymų ūkis tokių karvių nelaikė. Tas ūkis laikė šešias žalas (rudas) karves. Ir Joniškėlio klebonijos stambus ūkis neturėjo olandų veislės juodmargių karvių. Kartą klebonijos ūkiui karvę nupirko iš Austakavos dvaro kumečio J. Šimoliūno.

Nors B. Karpis buvo turtingas, bet savo darbininkams nevisada laiku išmokėdavo atlyginimą, ypač piniginį. Kai kuriems tarnau tojams piniginis atlyginimas liko nesumokėtas už keterius metus. 1940 m., kai bolševikai okupavo Lietuvą, buvęs Austakavos dvaro ūkvedys J. Silickis kreipėsi į Joniškėlio valsčiaus viršaitį, tuo metu jau vadinamą vykdomojo komiteto pirmininką, kad gautų neturtingumo pažymėjimą. Jis norįs Karpį paduoti į teismą, nes jam per keletą metų nebuvo išmokėtas piniginis atlyginimas. Tuo metu Joniškėlio valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininku buvo Jonas Komas, Austakavos kumečio sūnus. Komas man pasakė, kad tokio pažymėjimo Silickiui nedavė, nes, esą, iš didelio pono greit pasidarė vargšas. Kodėl jis dėl atlyginimo neišmokėjimo į teismą nesikreipė anksčiau?

(Bus daugiau)

Pasauly nuodingiausia žuvis

Nuodingiausia pasauly žuvis yra fugu (Tetradon). Japonai sako, kad vienos tokios žuvytės pakanka išnuodyti pulką kareivių. Neseniai iš šio pavojingo toksino buvo gautas praparatas, palengvinantis skausmus po sudėtingų operacijų, ypač po auglių pašalinimo. jm

A. † A.

JUOZUI GYLIUI

mirus, žmonai ANTANINAI ir artimiesiems reiškiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

Irena ir Kostas Starinskai
Felicija ir Ignas Belzinskai

A. † A.

LIUDAI BIGELIENEI

tragiškai žuvus, jos VYRUI, SŪNUI ir DUKRAI reiškiame gilią užuojautą.

Karalčiai

Union Pier, Michigan

A. † A.

LIUDAI BIGELIENEI

tragiškai žuvus, jos vyrui, sūnui, dukrai ir giminėms reiškiu gilią užuojautą.

Kazys Kielius

A. † A. LIUDAI BIGELIENEI

tragiškai žuvus, vyrui VINCUI, dukrai JŪRATEI SILVERMAN, sūnui RAMŪNUI ir kitiems giminėms užuojautą reiškia

Ignas ir Elzė Bumeliai
Julius, Liuda, Romas ir žibutė Paulėnai

A. † A. TOMUI DIČPINIGAIČIUI

— ir —

A. † A. RIMANTUI BIRUČIUI

tragiškai žuvus, sielvarto prislėgtus TĖVUS, BROLIUS ir ARTIMUOSIUS nuoširdžiai užjaučiame liūdedami drauge su New Yorko lietuviškaja visuomene.

Elena ir Vladas Baltrušaičiai
duktė Karilė ir sūnus Putinas

A. † A.

KAZIMIERUI SABONAIČIUI mirus,

mielai PRAURIMEI ir dr. LEONIDUI RAGAMS ir jų šeimai nuoširdžiausią užuojautą reiškiame.

Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos
Pagelbinis Moterų Vienetas

A. † A.

FRANCES PASZKO

VAINAUSKAITĖ

Pagal pirmą vyrą Bugailiškis

Mirė liepos 25 d., 1973, 9:30 val. vak., sulaukus 89 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Upytės parapijoje, Liubiškės kaime.

Amerikoje išgyveno 64 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 posūniai Henry Paszko, marti Edith ir Adolph Paszko, marti Dorothy, 5 anūkai, 2 proanūkai, mirusių seserų a. a. Stella Balsis ir a. a. Elizabeth Mikalauskas šeimos, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks šeštad., liepos 28 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero Lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Posūniai, marčios, anūkai ir proanūkai.**

Dėl informacijos skambinkit tel. 927-3401.

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —
TRYS MODERSIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st Street Tel. 476 - 2345
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽINCAS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
Trys Moderniškos Koplyčios:
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **A. a. Dennis Dapkus,** 33 metų, trečios kartos Amerikos lietuvis, Glenwood, Ill., policijos seržantas atostogų metu Phoenix, Ariz., automobilio nelaimėje buvo mirtinai sužeistas. Kartu žuvo ir jo žmona Adrianne, 32 metų. Jų vaikai Dennis 14 metų, Bart 13 m. ir Dawn, 12 metų, sunkiai sužeisti. Po dviejų savaičių iš Phoenix, Arz., ligoninės visi trys vaikai parvežti pas senelį George Dapkų, 158 E. 24 St., Chicago Heights, Ill. Vaikų išlaikymui ir gydimui renkamos aukos. Abu berniukai dar tebėra gipse, mergaitė jau pavaikščioja.

× **John E. Pakel,** Chicagos taupymo ir skolinimo bendrovės viceprezidentas, buvo iškilmių vadovu American Savings and Loan instituto Chicagos sk. 64, baigusiųjų išleistuvėse. Buvo įteikti 65 diplomai. Iškilmės įvyko liepos 21 d. Chicagos O'Hare Aero - Space raštinių centro Starlight Inn salėje.

× **Eduardas Petrauskas,** Fort Lauderdale, Floridoje, pratęsdamas prenumeratą pridėjo 7 dol. auką. Dėkojame.

× **Lietuvių Fondas. Petras ir Valentina Maneliai,** Davis, CA., atsiuntė per St. Francisco įgal. K. Pamenėną $15.00, tapdami LF nariais kandidatais. LF adresas: **2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL. 60629,** te. **925-6897.** (pr.)

× **Kas laimės keliones?** Du laimingieji keliaus į Europą su sportininkais. Kas tie du laimingieji bus, paaiškės šį sekmadienį, liepos 29 dieną, mini — piknike.

Vieta — Mažeikų - Rudžių sodybose, 9333-9339 S. Oakley Avenue.

Laikas — 1 val. po pietų. (pr.)

× **Prie moters ligonės** skubiai reikalinga moteris. Marquette Parke. Skambint telefonu **776-2241 arba 436-5034** (sk.)

× **Už a. a. Vytauto Galvydžio** sielą bus atnašaujamos šv. Mišios tėvų marijonų koplyčioj liepos 29 d. 9 v. r. (pr.)

× **Šį šeštadienį, liepos 28 d.,** 7:30 v. v. Union Pier lietuvių namuose Margučio rėmėjai rengia linksmavakarį. Gros A. Stelmoko orkestras. Veiks bufetai. Visi maloniai kviečiami atsilankyti. (pr.)

× **Ona Konkulevičienė ir Bronius Zabukas, 2547 W. 69 St., tel. WA 5-4254,** praneša, kad nuo liepos 12 d. atidaryta nauja delikatesų ir importuotų gaminių maisto krautuvė **"Ramunė".** Galima gauti įvairiausių namų gamybos kepsnių: Tortai, pyragaičiai, roliadai, keptas kumpis, kugelis, visokios rūšies salotai ir daugybė kitų maisto gaminių. Taip pat priimami užsakymai ir parengimams. **Atd. nuo 8 v. r. iki 8 v. v., sekmad. nuo 8 iki 1 valandai.** (sk.)

KELIATĖS?
Sąžiningi studentai jus pigiai perkels.
Skambinkit 323-7178

× **"Grandies" tautinių šokių grupė,** Irenos Smieliauskienės vadovaujama, ir vasaros atostogų metu rūpinasi kaip gražiau paminėti savo veiklos dešimtmetį. Dešimtmečio minėjimo iškilmės su įvairia, įdomia programa ir puota bus rugsėjo 15 d. Jaunimo centre.

× **Jonas Mikelis,** Chicago, Ill., siųsdamas prenumeratos mokestį, pridėjo piniginę auką savo dienraščiui stiprinti. Dėkojame.

× **Algis Karaitis,** Gintaro vasarvietės savininkas, 15860 Lake Shore Rd., įvairiomis progomis paremia lietuvišką spaudą. Ir dabar, apmokėdams vieną sąskaitą, pridėjo 20 dol. auką. Esame dėkingi.

× **Dr. R. Povilaičio** kabinetas bus uždarytas nuo liepos 30 d. iki rugp. 13 d. Būtino reikalo atveju prašau skambinti telef. **RA 6-4321.** (pr.)

× **Lietuvos Dukterų Draugijos gegužinė** — piknikas bus rugpiūčio 5 d. Bučo sodyboje. Visi kviečiami atvykti. Bus skanių valgių, gėrimų ir laimėjimų. (pr.)

PAKLIUVO MOTERYS PLĖŠIKĖS

Chicagoje kaskart daugiau moterų ir merginų ima dalyvauti plėšimuose. Trečiadienį Chicagoje buvo nušauta 20 m. amžiaus mergina Sandra Evans, o jos bendrininkė Diane Habich, gyvenanti 3759 S. Hermitage, sužeista ir gydoma Šv. Kryžiaus ligoninėje. Jos bandė įsilaužti į garažą pietinėje miesto dalyje ir pavogti motociklą. Į plėšikes šūvius paleido W. J. Eglar. Areštuoti ir nušautosios brolis M. Evans, 17 m., bei Donna Meikus, įtariami dalyvavę apiplėšime. Pažymėtina, kad moteriškųjų areštavimas už žmogžudystes, plėšimus, vagystes Chicagoje nuo 1966 m. iki 1971 m. padaugėjo 80%, o moterų areštai už sunkius nusikaltimus nuo 1960 m. iki 1971 padidėjo 229%.

Gausiai susirinkę lietuviai į Dariaus Girėno minėjimą Chicagoje Lietuvių Plazoje. Nuotr. A. Gulbinsko

IŠ ARTI IR TOLI

ITALIJOJE

— **Švento Kazimiero lietuvių** kolegijos Romoje rektorius prelatas Ladas Tulaba užsienyje gyvenančių lietuvių katalikų vardu pasveikino popiežių Paulių VI jo vainikavimo dešimtųjų metinių proga. Iš Vatikano valstybės sekretoriato gautame atsakyme pažymima, kad popiežius maloniai priėmė sveikinimus ir už juos dėkoja. Raštą pasirašė valstybės sekretoriaus pavaduotojas arkivyskupas Benelli.

VOKIETIJOJE

— **Vasario 16 gimnazijos** absolventai. Iš trijų šiemetinių abiturientų du išlaikė egzaminus atestatui gauti. Paskutinieji egzaminai įvyko birželio 7 d. Tą dieną popiet valgyklos salėje apie tai pranešė direktorius V. Natkevičius, M. A. Jis pasveikino du naujus Vasario 16 gimnazijos absolventus — M. Šiušelį ir A. Valiūną. Abiejų kelias iki baigmės nebuvo be kliūčių. Tik kietu darbu pasiektas tikslas. Manfredas Šiušelis yra gimęs 1951 birželio 22 Ventės kaime, Šilutės raj. Šeimoje jis buvo 3-čias vaikas iš 8-ių. Pradžios mokslą pradėjo 1957 Ventėje. 1959 rudenį su tėvais atvyko į V. Vokietiją ir apsigyveno Hamburge. 1960 mokėsi internate. Tais pat metais iš internato persikėlė į pradž. mokyklą Hamburge. 1961 sausy išvyko į lietuvių saleziečių kolegiją Castelnuovo Don Bosco Italijoje. 1965 vasarą įstojo į Vasario 16 gimnaziją. Nuo 1971 yra VLB Romuvos apylinkės narys, o 1972 buvo tos apylinkės sekretorius. Mokydamasis gimnazijoj, buvo ateitininkas — kandidatas, skautas — paskautininkas, šoko tautinius šokius. Mėgsta skaityti, yra paruošęs keletą referatų, vaidino gimnazijos ruošiamuose spektakliuose. Liepos 2 išvyko į Stadę atlikti karinės prievolės, o paskui ketina studijuoti chemiją. Algis Valiūnas yra gimęs 1953 rugpiūčio 27 Kaiserslauterne inž. J. K. Valiūno 5-ių vaikų šeimoje (jo brolis ir sesuo, Rainis ir Laima dar mokosi Vasario 16 gimnazijoj). Pradžios mokyklą 1959 pradėjo Schwetzingene. Persikėlus tėvams gyventi į Bensheimą, lankė mokyklą ir 4 jos skyrius baigė tame mieste, 1963 stojo į Vasario 16 gimnaziją. Čia mokydamasis, buvo skautu (dabar skautas vytis) ir šoko tautinius šokius. Nuo 1972 yra VLB Romuvos apylinkės narys. Vieną kadenciją buvo apylinkės sekretorius. Liepos 2 išvyko karinės prievolės atlikti į tankų dalinį Neustadte. Abu absolventai 1972 dalyvavo II PLJK JAV-bėse ir Kanadoje, o taip pat IV Pas. Liet. tautinių šokių šventėje Chicagoje.

— **Vakarų Vokietijoje pasirodžiusiame veikale,** pavadintame "Naujųjų menų galerija", tarp trijų šimtų rinktinių dabarties dailininkų iš viso pasaulio yra pristatomas ir lietuvis dailininkas Kazys Varnelis. Knygoje yra atspausdinta viena Varnelio paveikslo puslapinė nuotrauka. Prof. K. Varnelio tapybos darbai pastaraisiais metais susilaukė išskirtinio dėmesio ne tik JAV-bėse ir Kanadoje, bet ir Europoje.

— **Vasario 16 gimnazija** suruošė jonines, pavadintas vasaros švente. Muzikos mokyt. K. Motgabis paruošė mergaičių chorą, kūno kultūros mokyt. E. Kaciucevičius sportininkus, moksleivės M. Normantaitė ir R. Šreifeldaitė tautinių šokėjų grupes, kun. J. Dėdinas suruošė fotografijos kūrinių parodą, o mokyt. A. Krivickas — mokinių kūrybos 1953-73, Vilniaus, gintaro ir tautodailės darbų parodas, A. Veršelis ir V. Ramanauskas įrengė užkandžių ir gėrimų barą, o virėjos pagamino vakarienę svečiams gimnazijos valgykloje.

PRANCŪZIJOJE

— **Vidurio ir Rytų Europos** or-jų atstovai, gyveną Prancūzijoje, ryšium su Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija Helsinkyje išsiuntinėjo memorandumą visiems konferencijoje dalyvavusiems užsienio reikalų ministeriams. Iš lietuvių pusės šį memorandumą pasirašė inž. A. Venskus.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

— **Ignalinos** rajono komjaunuolių instruktorium paskirtas P. Ivanovas.

— **Židikuose** jau kelinti metai ruošiamasi atidaryti rašytojos Marijos Pečkauskaitės - Šatrijos Raganos ir Pečkauskų šeimos muziejų. Surinkta nemaža velionės daiktų, kiti saugomi Mažeikių kraštotyros muziejuje. Deja, vietos kolchozas teisinasi nesąs pajėgus atlikti remonto darbus, stingąs medžiagų.

LENKIJOJE

— **Malborke** (buv. Marienburgas), senojoje kryžiuočių pilyje, kas dveji metai vyksta tarptautinės mažosios grafikos parodos. Šių metų VI-oje parodoje dalyvavo 13 okup. Lietuvos dailininkų. Penki jų apdovanoti sidabro medaliais (auksinių medalių nebūna): G. Didelytė, S. Eidrigevičius S. Kisarauskienė, A. Kmieliauskas, M. P. Vilutis. Latvijai parodoj atstovavo vienas ir Estijai 4 dailininkai. Mūsiškiai dailininkai daugiausia buvo išstatę ekslibrisų piešinius.

BRAZILIJOJE

— **Trečiosios metinės** Sao Paulo pabaltiečių parodos lietuvių skyrių ruošė Brazilijos Liet. Bendruomenė, skirdama didelėmis fotografijomis ir brėžiniais iliustruotą dalį Vilniaus 650 metų sukakčiai. Išstatyti čia gyvenančių lietuvių dailininkų paveikslai — E. Ąžuolaitės, I. Pavilonytės - Rivolta, K. Jenčiaus, A. Navicko, J. Radzevičiaus. Daugiausia dėmesio tūkstančių lankytojų tarpe susilaukė margučiai, kanklės, audiniai ir lietuviškos koplytėlės. Pagal parodą globojusios miesto turizmo įstaigos pageidavimus kiekvieną vakarą nuo liepos 6 iki 15 vyko meninės programos, kurių dvi išpildė latviai, o šešias lietuviai, parodydami "Nemuno", "Žilvičio", "Rūtelės" tautinius šokius, iš viso sulaukusių apie 7,000 žiūrovų. Beto buvo Lietuvos ir lietuvių veiklos skaidrės.

URUGVAJUJ

— **Motinos dienos pamaldose** dalyvavo labai daug žmonių. Giedojo vaikų choras, vadov. V. Dorelio. Mišių skaitymus pravedė jauniausioji kolonijos atstovė Lilian Trakimaitė, o gražų pamokslą pasakė vyresnės kartos atstovas rašyt. K. Čibiras. Minėjimas įvyko Urugv. L. Kultūros salėje, kur buvo paruoštos vaišės su programa, kurioje pasirodė "Ąžuolyno" ansamblis su taut. šokiais, poeziją apie motiną skaitė Birutė Mačanskienė, jaunųjų duetas - Gr. Geležauskaitė ir Silvina Šapokaitė, pritariant gitara padainavo keletą dainelių.

— **Kun. Gediminas Kijauskas,** tėvų jėzuitų provinciolas, lankėsi Urugvajuje liepos 4-13 dienomis.

Leit. T. Muskus (kairėj) ir leit. Kašiuba

BAIGĖ UNIVERSITETĄ

Š. m. birželio 10 d. Illinois universitete Chicago Circle Campus buvo prisaikdinti ir pakelti į leitenantų laipsnius du jauni lietuviai Mindaugas J. Kašiuba ir Tomas J. Muskus. Jie abu baigė nustatytą kursą atsargos karininkų (R.O.T.S.) tam pačiam universitete.

Mindaugas J. Kašiuba paskirtas į Oro apsaugos artileriją. Be to, Mindaugas J. Kašiuba Illinois Universitete Chicago Circle Campus baigė Aeronautikos inžineriją (Aeronautical engineering) ir įsigijo Bachelor of Science ir tęs mokslą toliau siekdamas magistro laipsnio. Mindaugas J. Kašiuba yra sūnus Prano ir Albinos Kašiubų gyv. Cicero, Ill.

Kitas jaunas lietuvis leitenantas Tomas J. Muskus baigė Criminalinę teisę (Criminal Justice) tam pačiam Illinois universitete Chicago Circle Campus ir įsigijo Bachelor of Arts. Tomas J. Muskus išvyko į savo tarnybos vietą Ford Leonard Wood, Missouri, kaip padalinių karininkas.

Tomas J. Muskus prieš baigdamas savo pasirinktą mokslą buvo įstojęs dviem metam kariuomenėn. Vienus metus jam teko išbūti Vietname. Grįžo laimingai su seržanto laipsniu ir garbės žymeniu. 1972 m. įstojo vėl į universitetą ir užbaigė mokslą.

Tomo J. Muskus tėvai Juozas ir Elena (Šarkaitė) yra gimę Amerikoje, gyvena Marquette Pk. Smagu, kad tėvai ir vaikai gražiai kalba lietuviškai ir visi yra lankę ar baigę lietuviškas mokyklas.

Pasigėrėtina, kad lietuviai tėvai padeda savo vaikams siekti mokslų vesdami ir lydėdami juos brangiu mums lietuvišku keliu. **Vyt. Račkauskas**

VIEŠBUČIŲ KAPELIONAI

Kai kurie viešbučiai susirūpino turėti specialų kapelioną. Pasitaiko, kad į viešbučius ateina desperatiškų žmonių, pasiryžusių nusižudyti ir kapelionai ne vieno jų gyvybę išgelbsti.

Dariaus-Girėno žuvimo sukakties minėjime Chicagoje liepos 15 d., prie paminklo Marquette Parke. Iš k. į d.: Estelle Rogers, Elenora Laurin, Bronius Gramont, inž. Antanas Rudis ir sol. Algirdas Brazis. Nuotr. A. Gulbinsko

CHICAGOS ŽINIOS

SUVAŽINĖJO PLĖŠIKĄ

Jaunas, tik 23 m. amžiaus, Anthony Hunt buvo suvažinėtas, kai jis bėgo Cottage Ave., Chicagoje. Mirė nugabentas į Billings ligoninę. Vėliau James Edwards, 22 m. paliudijo, kad tas Hunt jį buvo užpuolęs su dviem savo draugais, atėmė 45 dolerius ir taip supiaustė veidą, kad reikėjo 50 susiuvimų.

AREŠTAVO INDĖNŲ VADĄ

Amerikos indėnų vadas V. F. Bellecourt, atskridęs į Chicagą, buvo areštuotas, nes jam buvo uždrausta keliauti. Jis rengė aukas karingam indėnų sąjūdžiui. Išleistas už užstatą, kurį parūpino negrų vadas J. Jackson.

BLUE CROSS PERSPĖJO LIGONINES

Apie 30% visų bet kieno turimų ligoninių išlaidų apmoka Blue Cross. Ši institucija perspėjo Chicagos ligonines, jog be atitinkamo leidimo nestatytų naujų pastatų, kad be reikalo nebūtų didinamos išlaidos.

EDISON BENDROVĖ NEBENAUDOS DUJŲ

Didžiausias kūrenamų dujų pirkėjas Chicagoje — Edison bendrovė, kurią dujomis aprūpina National Illinois Gas bendrovė, sutiko daugiau visai nebenaudoti kūrenamų dujų, kasmet jų pirkimą mažindama. Dabar Edison bendrovė, gaminanti elektrą, per metus sunaudojo 17 bilijonų kubinių pėdų dujų. Ji palaipsniui pereina į atomines jėgaines, o dujų tiekimo bendrovė pirmenybę paliks šeimų namų aprūpinimui.

DAVĖ DARBĄ 4,718

Sudaryta speciali tarnybomis aprūpinti įstaiga Chicagoje rado darbus 4,718 veteranų.

Marly Trojeckaitė ir Liucija Boreišytė, Sao Paulo pabaltiečių parodoje š. m. liepos 6-15 d. Už jų koplytėlė su okupanto išniekinta kryžiaus kančia. Nuotr. A. Saulaičio

DAUG ŽŪNA MOTOCIKLISTŲ

Illinois valstijoje per pirmus šių metų 6 mėnesius žuvo 77 motociklistai, taigi — net 87 procentais daugiau negu pernai metais tuo pat laiku.

NUŠOVĖ 12 VAIKŲ TĖVĄ

Dvylikos vaikų tėvas James Hall, 45 m., buvo nušautas, kai jis taisė automobilį prie 1310 S. Springfield, Chicagoje. Manoma, kad jį nužudė du žmones, su kuriais jis ginčijosi dėl darbo, kurį jie buvo prašę padaryti.

ILGAI ATVIRAS MUZIEJUS

Field gamtos istorijos muziejus Chicagoje prie ežero tomis dienomis, kai Grant parke būna koncertai (trečiadieniais, penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais) būna atdaras iki 9 val. v. Įėjimas suaugusiems 1 dol. visai šeimai 2.50 dol., vaikams (6-17 m.) studentams ir pensininkams 35 ct.

KOMPIUTERIAI POLICIJOS AUTOMOBILIUOSE

Chicagoje policijos automobiliuose pradedama įtaisyti mažus kompiuterius, kurie jungiasi su centru, gali greit perteikti pavogtų automobilių numerius ir kitas informacijas.

ATGAVO RANKINUKUS, BET BUVO PERSAUTAS

Chicagos laikraščiai į pirmą puslapį įdėjo paveikslą ryžtingo Emilio Barreto, 21 m. sunkvežimio šoferio, kuris, pamatęs, kad iš dviejų gailestingųjų seserų netoli Šv. Marijos ligoninės, 1120 N. Leavitt, Chicagoje, buvo pagrobti rankinukai, vijosi vagišius, kurių vienas sužeidė jį šūviu į veidą. Vis dėlto jie rankinukus numetė ir gailestingosios seserys juos atgavo.

GIRIA GRANT PARKO KONCERTUS

Vasarą trečiadienių, penktadienių ir šeštadienių vakarais 8 v., o sekmadieniais 7 v. v. būna simfoniniai koncertai Grant parke. Kritikai apie juos gerai atsiliepia.

GERIAUSIA DOVANA JAUNOMS MARČIOMS

Popular Lithuanian RECIPES

Penktoji laida

Jei jūsų marti yra lietuvė ar kitos kilmės, geriausia vedybinė dovana yra naujai išleista knyga Juzės Daužvardienės

Visų įprastų lietuviškų valgių receptai yra šioj knygoj. Nurodymai trumpi, aiškia anglų kalba surašyti, ir lengvai įvykdomi.

Kaina tik $3.00

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Persiuntimo išlaidoms prašoma pridėti 25 ct., o Illinois gyventojai prideda dar 15 ct. mokesčiams.

Vasaros atostogų metu kiekvienas nori atitrūkti nuo rūpesčių ir kasdienybės. Tai padaryti padeda įdomi knyga.

Skaitydami Renės Rasos

MEILĖ TRIKAMPY

ne tik užmiršit nuobodžią aplinką, bet nejučiomis persikelsit į romano veikėjų audringą, jausmingą, pilną džiaugsmų ir liūdesių gyvenimą, kuris, kaip nuotykingas filmas, pagaus jus nuo pirmo puslapio ir laikys įtamoje iki paskutinio.

Knygos kaina tik 3 do. Gaunama Drauge.